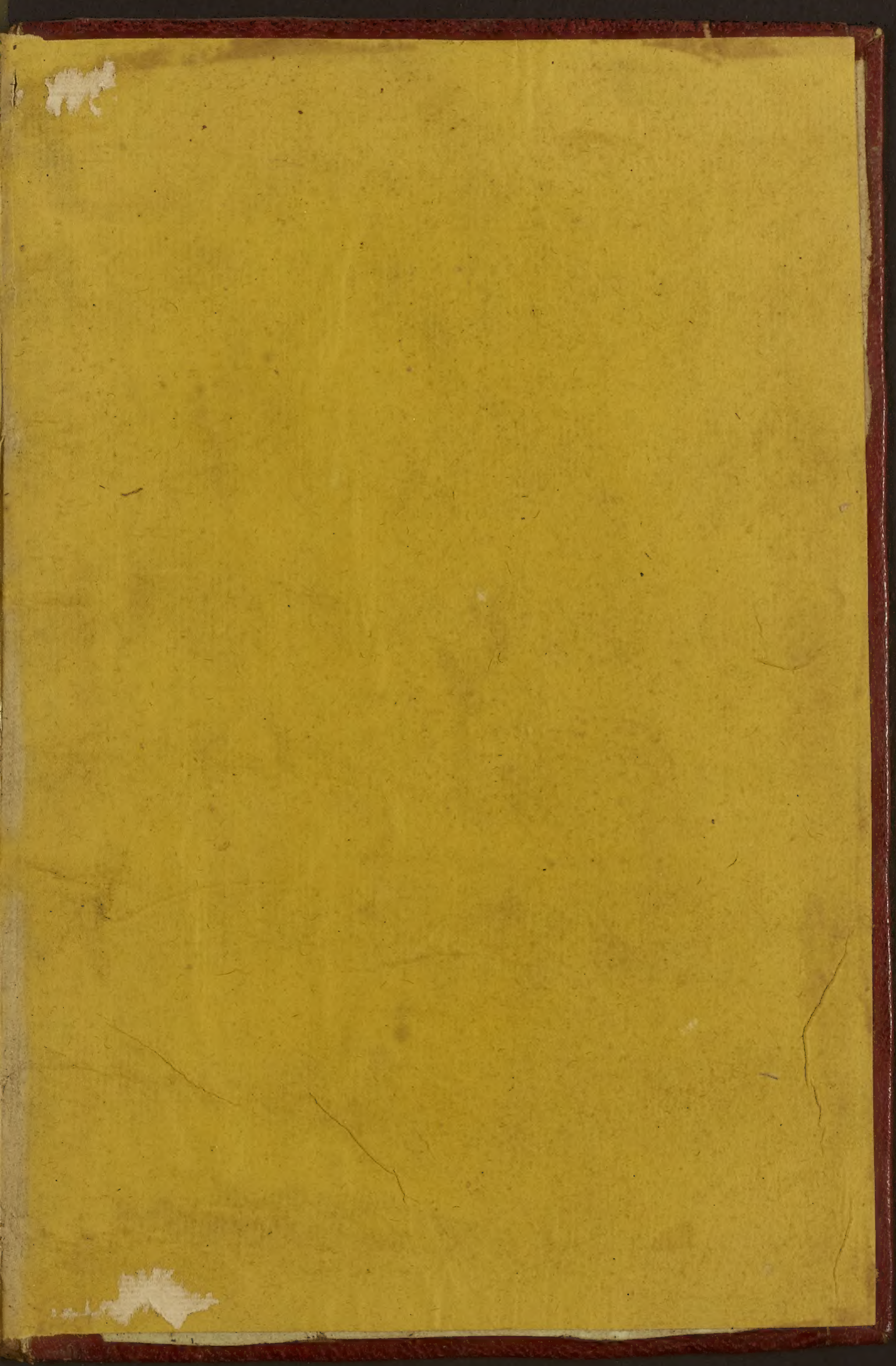
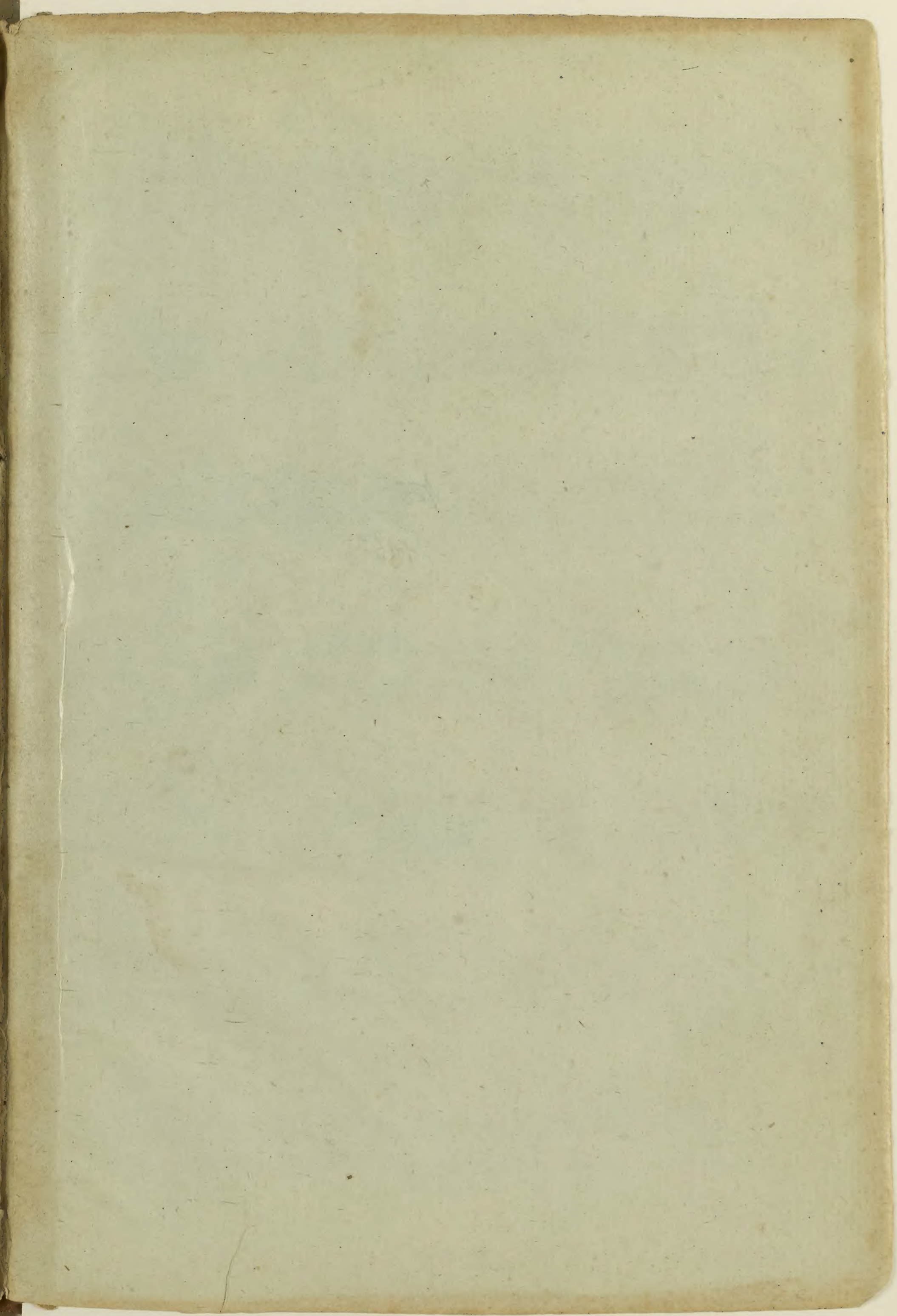
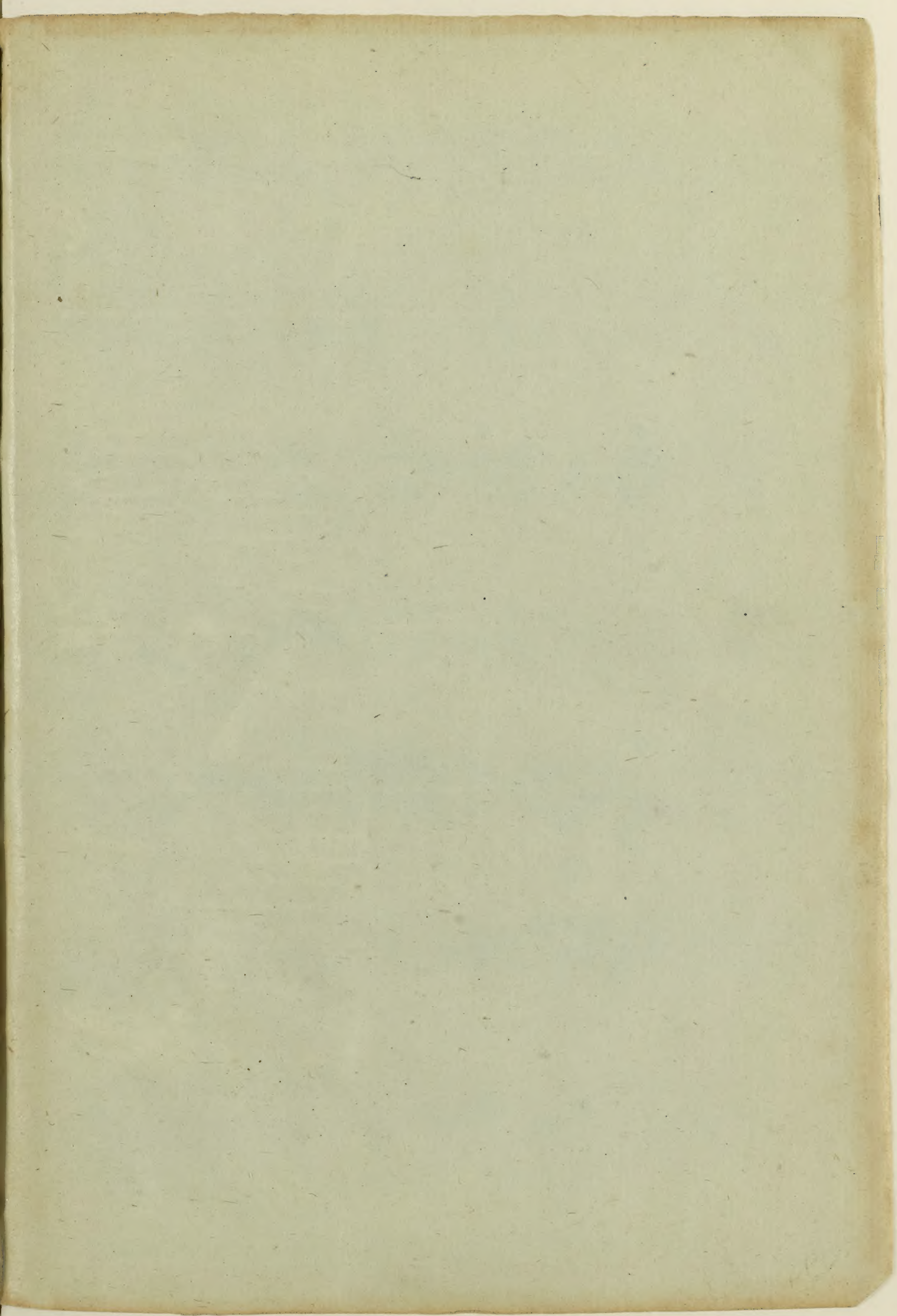
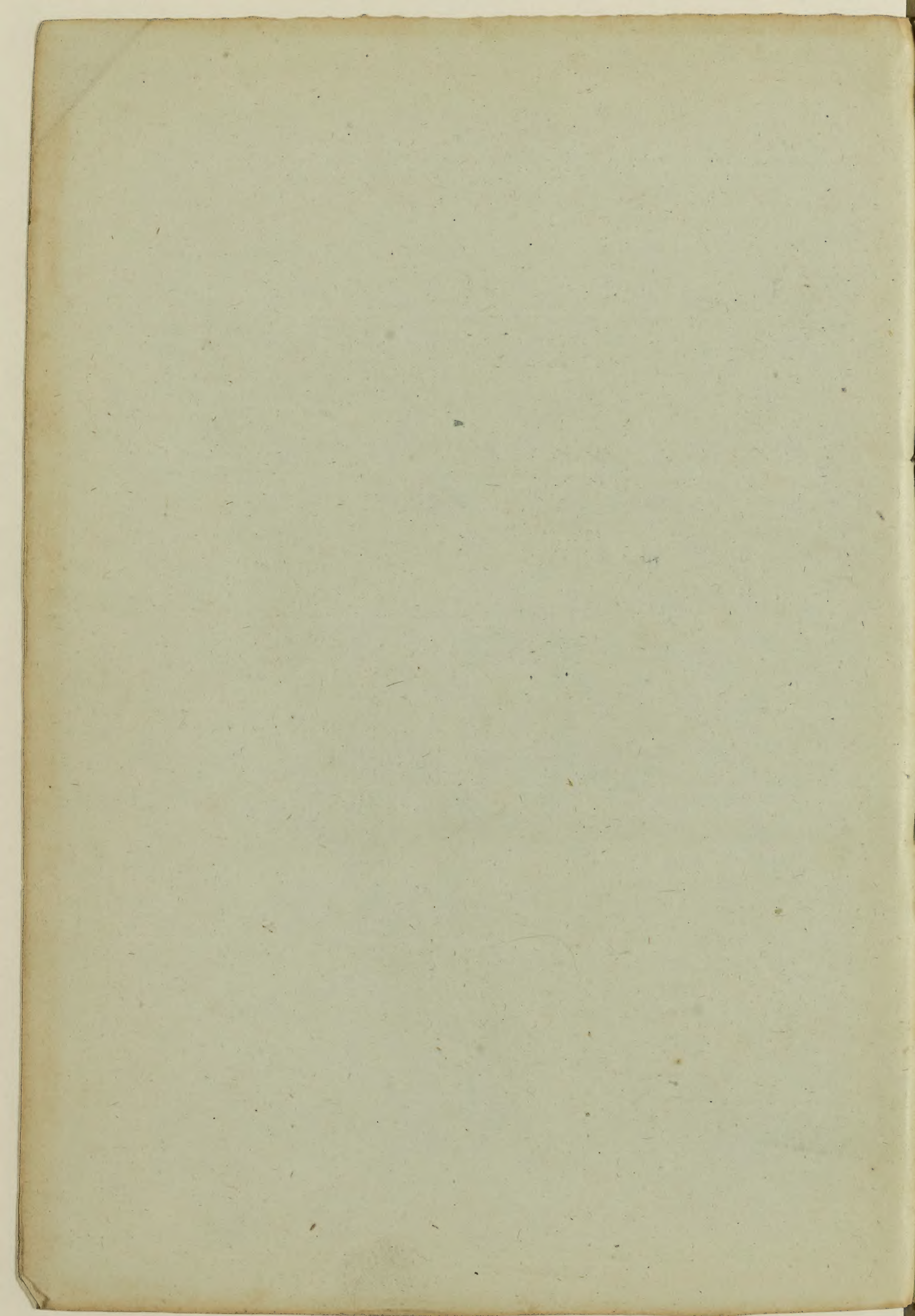

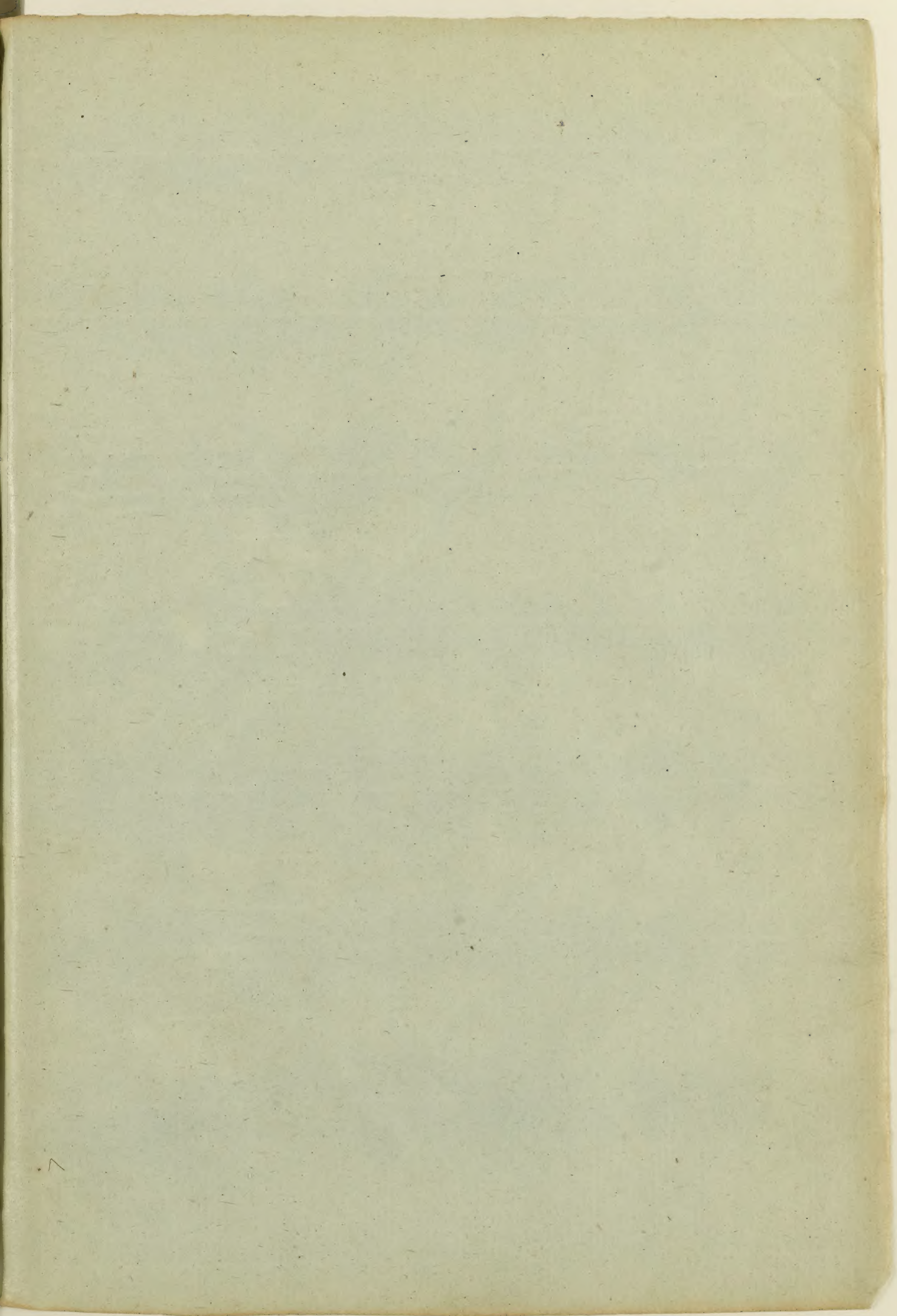

باب چهارم لعدانك اظهار تعلق و تملقنه اعتماد ایتمیوب هر زمانده مکر و کیدن

کنیندن امین اولمق جایز دکل ایدیکن بیان ایدر رای دابشلیم برهمنه ایدی

ای حکیم شجره نفاق نه ثمره ویرر و مقدمه اتفاق نه منتج اولور بلدم و اول

دوستلرك داستانن که صدقلرنده صادق و مرافقتلرنده موافق اوله لر کوش

ادعانله استماع قلدم و عین ایقانله کوردم و برهان عیانله مطلع اولدم که

بیت کیمك که یاری وار انده غم اولماز • کیمك که یاری یوقدر اول خرم اولماز

حالیا پیر روشن ضمیردن متوقع درکه عبارات دلپذیرله تقرر و تعبیر بیوره

اول دوشمنك مثلن که اکا بسنه اعتماد و دعوای اخلاص و اظهار اختصاصنه

اعتقاد جایز اولمایه که وصیت چهارمده بیورلمشیدیکی عاقل حازم کمال تنبه اوزره

اولوب لازمدر که علی کل حال خصم بدسکالدن صدق احتمالن ویرمیه که هیچ

وجهله دوشمندن صداقت کلمز و دوشمن نقدر ملایمت و ملاطفت کوسترسه دوست اولمز

بیت ز دشمن دوستی جستن چنانست • که یکجا جمع کردن آب و آتش

بیدپای ایتدی بلی مرد خردمند و هوشیار ترهات دشمنه التفات اتمیوب متاع

تزویر و شعبده سنه خریدار اولمز که دشمن خیله کار کندونك صلاح حالی ایچون

کمال محبت و مودت اظهار ایدوب ظاهرین خلاف باطن ایله اراسته قلوب

و دقایق زرق و لطایف حیله پیش نهاد ایدوب انلك زمننده کلی فکرلر و عظیم

مکرلر تعبیه ایلر پس عاقل حازم لازم درکه هر بار که دشمندن زیاده تملق و

تعلق کوره سوء اعتقادی اکا دخی زیاده اوله و خصم هر چند که دعوای تملق

دم اوره طریق مخالفتده دخی ثابت قدم طوره زیرا که دخنه حیله سن ینه اکا دد

بو بابده غفلت روا کوره دشمن بد سکال که مترصد احوال در نا کاه کمین ایدوب تیر قصدی هدف مراده یتشدره بیت مکر دشمندن صقین اولمز عدر ایدوب ناکاه سکا ایلر کمین • هر کمسه که وقت فرصتده تدارکی فوت ایدن نادم اوله اما حسرت وندامت فیده ویرمیه وهر چند که لیت ولعل ایله تعلل ایده سودمند اولمیه و اکا اول بلا یتشه که زاغدن بومه یتشدی رای سوال ایتدی که نیجه اولمشدر حکایت برهمن ایتدی روایت ایدرلر که بعض ولایت چین ده بر کوه پرشکوه وار ایدی که غایت رفعت ومناعتدن تیر شعاع بصری کمان کمرنه چقنجه چوق زحمت چکردی ودیده بان وهم کوشه بام رفعته نردبان خیال ایله چقردی بیت کسی نه دیده فرازش مکر بچشم ضمیر کسی نرفته نیشبش مکر بپای کمان اول کوه بلنده بر درخت سدره مانند بتمش ایدی که اصلی تحت ثراده ثابت وفرعی فوق سمایه یتمشدی مثنوی

سرافراز اولمشیدی شویله شاخی • که کچمشیدی بو فیروزه کاخی

لباس خضروش خضرا همیشه • یتمامش دهر الندن زخم تیشه

نه اورمش ایاغنه بالته دوران • نه دوکمش برلرینه شاخن یره دهقان

اول درختک کاخ شاخنده غیر متناهی اشیانه زاغ وار ایدی اول زاغلرک پیروز نام بر ملک بنامی وار ایدی که جملهسی انک فرماننده رام ایدیلر بر کیجه شاه بومان که اکا شباهنک دیرلردی اول عداوت قدیمی سببیله که زاغله بومل میاننده قایم ایدی لشکر جرار وسپاه خونخوارله زاغلره

شبیخون ایدوب کشور ولشکرین خراب وخانه واشیانه‌لرین یباب ایتدی
اول شب تاریك وتارده صدهزار زاغ شبه کردار اتش بوار ونارکارزارده
بریان اولدی ونحوای واقتلوهم حیث وجدتموهم مصدوقه حاللری اولوب
چشم دوران ابر بهاری کبی انلرك حال زارنه کریان اولدی ملك بوم مرد
دوم کبی منصور ومظفر ومرفه ومسرور اوله رق زمیننه رجوع قلدی چون
باز بلند پرواز صبح بال وپر اچوب وغراب سیه روی شب اشیانه‌یه چوب
حیل نجوم لشکر بوم کبی زاویهٔ خفاده متواری اولدی بیت تیغ کشید اختر
عالم فروز لشکر شب کشته هزیمت ززور پیروز جمیع لشکرین جمع ایدی و
هجوم سپاه بومی درمیان ایدوب ایتدی بوملرك شبیخون کوردکزمی
وجرات وشجاعتلرك مشاهده قلدکزمی اشیانه‌لرکزده کشته‌لر پشته پشته
بولندن دخی دشوار بودرکه بو بدکارلر کندولرین قوت وجراتلرن بلدیلر وبو
طایفه ایله جنك وجدل اوزمغه قدرتلرین معلوم قلدیلر وبزم مسکن ومأوا
وافف وخانه واشیانه‌لرمزه مطلع اولدیلر ظاهر بودرکه چون بوکریه بیکر
وقبیح منظرلر بوقدر نصرت وظفر بولدیلر جرات اقداملری زیاده اولوب
دخی دلیر اولدیلر شویله اکلنورکه توقف اتمیوب برکره دخی اقدم اقدام اوزره
کلسه‌لر وبو دفعه وارقوتلرین بازویه کتوروب دست برد عظیم کسترهلر برزوال
که بیماران زحمت هزیمت اولکی شربتدن ایچوره‌لر یمکن که اکر بو نوبت دخی
وضع سابق اوزره شبیخون ایده‌لر بزم لشکرمزدن بریسی زنده قومیوب

تیغ هلاک کدن کچوره لر بو امرده مبلغ مشاوده لادمدر و بو غائلەنك دفعنه تدبیر مناسب نه ایسه فکر ایلمك واجب مثنوی هنوز اولین حمله دشمن است دکر بارش اغاز مکر وفن است کراین سیل داده ببندد کسی حرابی بدید اید از وی بسی ده فتنه امروز محکم بکیر که فردا نباشد تدارك پذیر

چون پیروز کلامن تمام اتدی بش نفر زاغ میان لشکردن ملك حضورنه کلوب مراسم دعا و لوازم ثنای ادا ایتدیلر بونلر مکر بو طایفه میاننده فضیلت رای و مزیت عاقل ایله موصوف و معروف و رزانت فهم و متانت فکرله مشهور و مذکور ایدیلر هر نه امره که اشارت بیورسه‌لر اسرار فوز و نجاح اندن واضح ایدی و هر نه رایی که استصواب اتسه‌لر اثار خیر صلاح انده فایح

قطعه برای روشن و فکر صواب بردندی ذروی اینه روزکار زنك خلل بعقل کامل و تدبیر راست کردندی هزار مشکل دوران بنیم ساعت حل

زاغلر جمیع امورلرنده انلرك تدبیرنه اعتماد ایدرلردی ملك دخی انلرك فکرینی متیمن طوتوب ابواب مشکلات مهمات ملکی انلرك کلید اندیشه صواب اندیشله فتح ایلردی چون پیروز انلری کوردی هر بریسن عواطف ملکانه ایله نوازش قلوب شانلرینه لایق خلعت انعام و احسان بیوردی و ایتدی بو کون زمان امتحان ذهن عقل و اوان تجربه فهم و فضلدر هر کوهر که درج ضمیر کزده مخزوم قلمش اوله سز رشته بیانه چکوب طبق عرضه قویحق کرك سز و هر نقدی که دار الضرب قلبکوزده تمام عیار

بولسز سکۀ خانۀ امتحاندن بازار ظهور وعیانه کتوره‌مزا غلر دخی باب مدح
وثنای فتح ایدوب ایدلر بیت شها اول همیشه پناه جهان ثناخوانلك اولسون
زمین وزمان رای عالی بو بابده هرنه بیورسه صوب صوابه اقرب اولدر وعالم
عیبدن ضمیر منیره نه لایح اولورسه اولی وانسب اول بزبنده‌لر بو عقل قصریله
نه فکر ایداورزکه اندن اولی مرآت پادشاهیدن هویدا اولمیه وبو چاکرلر کللو تدبیرله
صفحۀ ضمیرده نه تحریر ایده‌لرکه اندن اعلا لوح دانش شاهنشاهیده ارتسام بولمیه
اما بحکم المأمور معذورٌ امر مزبورده مقدار وسع مقدورمز مبذول اولنمق لازمدر
اگرچه که خاطر شاهی که مشکاة انوار الهی در مکنون ضمیر قاصر ومخزون ظاهر
وباطنمزه عارف وعالمدر مصراع انچه میگویم نزد رای عالی روشن است ملك برینه
خطاب ایدوب ایتدی سن بو بابده نه درسن وبو عقده‌نك حلنده نه فکر ایدرسن
ایتدی ای ملك اول وزیر مشیرلرکه بزدن سابق شیر تدبیره زنجیر تسخیر اورمشلردر
بو مقوله وقایعلرده بو حیله مقول کورمشلردرکه چون برکمسه دشمن قوینه
مقاومتدن عاجز اوله هر اینه لازمدرکه وطن مالوف ومسکن مشعوفن جلا قلوب
بلکه مال منالن واهل عیالن ترکن اوره که مقابله‌ده نیجه خطر ومخافت ومقاتله‌ده
نیجه ضرار وآفت واردر خصوصا که خصمدن بر دفعه کوشمال بولمش وغنیمت برینه
هزیمت کورمش اوله هر کمسه که تهور تمام له حربۀ حرب نیام انتقامدن چقروب بر دشمن ایله
که شربت ضربندن برکره چاشنی طتمش اوله وشراب حربندن بر دفعه جرعه ایچمش
اوله محاربه داعیه قله بی اشتباه کذرکاه سیلده یاتمش بلکه دریای نیل کندوسن

اتمش کبی در کشی کندنك قوت زورنه اانمق ویپنجهٔ وبازوسنه طایمق میدان
درمده طریق حزمدن دوردر که تیغ وخنجر هرطرفدن کسمك وریج ظفرایکی
جانبیدن دخی اسمك میسردر بیت حذرکن زپیکارکمتر کسی که از قطره سیلاب
دیدم بسی ملك چون انك کلامن استماع اتدی اندن اعراض ایدوب زاغ
اخره ایتدی بو خصوصده سن نه دیرسن و بوامرده سن نه تدبیر ایدرسن
ایتدی رای وزیر سابق بنم تدبیرمه موافق دکلدر بلکه اول فکر اهل عقله لایق
دکلدر زیراکه حملهٔ اولی وصولت نحوستله بوقدر زلت وحقارتی قبول ایتملك
غیرتسزلك علامتی وحمیت سزلك امارتی در مصراع نشاید شیر مردان را بهر زخمی
زجا رفتن بیت ایشتمدی جوان وکورمدی پیر • که بوم شوم آله زاغدن یره • صوب
صوابه بو اقرب درکه حربه حربه طیانوب طوره وز وشولك شوکتی تیز وچنکال
جدالی خون دیر ایدوب بوم شومله جنکه چنك اوراوز مثنوی اکر بر نیاریم
تیغ از نیام • بمردی زما بر نیارند نام • بخود ننك را رهنمونی کنم • که پیش زبونان
زبونی کنم • اکر یار باشد جهان افرین بتیغ از عدو باز خواهم کین دست عشرتله
مخدرهٔ مملکتی اول شهریار کامکار در اغوش ایدر که اب شمشیر اتش بارله نام
خصم بدکرداری صفحهٔ روزکاردن یویه ولب مرادله ساغر صفای اول تاجدار
نامدار نوش ایدر که سفال تمنای دشمن بدسکالی سنك بوار دامارله صیه
حالا مصلحت وقت بودر که قراول نصب ایدوب اطرافه دیده بان کندره وز وجنك
وجداله هر اسباب درزمله حاضر وحرب قتاله دیدهٔ حزمله ناظر اولوب اکر دشمن

بدکمان کمان کبی برجانبه اکلورسه بز تیر کبی راست وارە وز ونیزه کبی طغری
طوده وز ومیدانی کارزارده پایدار اولوب مردانه لکلر کوسترەوز کا اهل جهان
داستان رستم وداستان سام ونریمانی اونتدرەوز تا چهرهٔ عروس ناموس
غبار عاردن پاك وعرصهٔ جنك نام ننك ایچون امیختهٔ خون وخاك اوله
مصراع بنام نکوکر کشندم رواست • ملوك نامدار اولا دغدر که هنکام کارزارده
عواقب کاره اول قدر اعتبار قلمیه ودور جنك ووقت نام وننکده مال وجانه
چندان نکران اولمیه قطعه ازکذشته بای بمیدان نەو ببین کوی مراد در
خم چوکان ارزو خواهی که بخت روی نماید بکام دل باید شدن بمعرکه
باخصم روبرو ملك روی توجیه ایدوب ایتدی بو سؤالك سنك جوابك
وبو مهمده سنك تدبیر باصوابك نه در وزیر اخر ایتدی ای ملك کامیاب
بو بابده رای حقیر استصواب ایتدوکی بودر که صاحب وقوف ایلچیلر
کندروز ودشمنك تفحص احوال وتجسس مافی البالندن مبالغه ایدوب
مصالحه یه میللری وار میدر کورەوز اکر بزدن باج وخراجله راضی اولور
وملاطفتمزی حسن قبول ایله تلقی قلورلر ایسه برزخ الصلح خیر قواعد
کادمزی اساس صلح اوزره قلوب مقدور واقت اولدیغی مقدار خراجه
التزام ایدەوز وشدهٔ کارزار وزحمت شبیخونلریندن امین اولوب کندو
دیارمزده اسایش وارام ایدەوز قطعه اولنجه صلح میسر عدویله عاقل
ده وفاق قلوب ترك ایدرمی هرکز جنك عدوی کلبلا اولسه مجال صلح محال

انك سوالنه اولور جواب شافی سنك ملوكك رای راست وتدبیر درستدن
بریسی بو درکه دشمنك شوکت ظاهره سن وقدرت قاهره سن کوره وممالکه
فساد استیلاسی منتشر اولوب رعیت معرض هلاکه و ورطهٔ تلفه دوشمك
احتمالن ویره حیله نقش کوستروب کعبتین خصمی رفق ولطف ایله مالش قل
و مال ومنالی سپر ملك وکشور و وقایهٔ رعیت ولشکر ایدوب ششدر بلادن
بو حسن تدبیرله رها بوله زیراکه میان بساط تجبر وتکبرده اوتوروب نقش
خصم عیانه کلمش ایکن داو دیمك ومیدان ستیزه و عنادده طوروب دشمن
غالبه کحرکة المذبوح حمله ایدوب خاو دیمك صوب صوابدن منحرف وسمت استقامتدن
دوردر مقتضای عقله مخالف پیرایهٔ تجربه دن مهجوردر مصراع زمانه با تو نسازد
تو با زمانه بساز ملك زاغ اخره متوجه اولوب ایتدی ای وزیر بو بابده سن
نه تدبیر ایدرسن وبو بیابان بی پایانه نیجه شاه راه کیدرسن ایتدی ای ملك
وداع وطن وترك دیار ورنج غربت وبلای جلا بنم رایمده هزار بار اولی در
اندن که شیشهٔ ناموسی قدیمی زمین مذلت اوزره اورا اوز واول دشمنه که
همیشه بزه تضرع وتذللك اوله تواضع کوستره وز بیت هیچ اولورمی باز جره
اولتیهوید مطیع بکم کوردیدر شیر شرزه اوله اهوید شکار ٭ فرضا که بز تقبل باج
وتحمل خراجه التزام کوستره وز بونلر بزم مغلوبیتمزه جازم اولسه لر کرك
وبزه قلع واستیصالی ذمتلرینه لازم قلسه لر کرك ارباب تجربه دیمشلردر
دشمنله مدارا اول قدر مراعات ایتمك کرکدر که حاجاتك اندن روا اوله

بو بابی اول قدر فتح ایتمك كركدركه مرتبه افراطه یتشه كه سنی ذلیل وحقیر ودشمنكی
جری ودلیر ایدر انلر بزدن خراب خربه ایله قناعت ایتمك حیلی تكلفدر پس بزم
دردمزه درمان ودوا صبر وتوقف در شویله كه ضرورت اقتضا محاربه دخی
جایزدر زیرا كه زحمت چنك وجنك غیرت نام ننام وننكدن اهون در بیت
مرده بودن بزیر سنك اندر به كه دندان بزیر ننك اندر ملك بشنجی وزیره كه كار
شناس دیرلردی ایدی كه سنك فكر مشكل كشا ایله تمام اعتمادم ورای عالم
ارا ایله قوی اعتقادم واردر قطعه در مضیق عقدهای چرخ دین وملك را
همچو رای صایبت مشكل كشایی كس ندید • تعز بتدبیر همایونت مرادی كس نه یافت
جز بیمن همت فرهمایونی كس ندید • پس بو امرده نه فكر اوزره قرار ایدوب
جنك وصلح وجلای وطن دن قنقسن اختیار ایدرسن كارشناس ایدی
ای ملك مقطوع ومجزوم دركه بو طایفه سیله مقابله سومدر اولی بودر كه
تا ضرورت اقتضا ایتمیه انلر ایله محاربه دن ابا ایده وز زیراكه بزلر انلرك جنكنده
زبون انلر بزمله جنكده دلیردرهم قوتلری بزدن افزون هم عددلری بزدن
كثیردر كشی نه قدر قوی اوله خصمنی ضعیف عداتمك كرك كه موجب غروردر
در مغرور همیشه مغاك هلاكه قریب وساحه نجاتدن دوردر اگرچه كه بو ملك
حیله وخدعه سی چوقدر اما حلاوت حركت نخستنی اعده ایتمك احتمالی
یوقدر اول اجلدن كه اول قوم صاحب حزم در حازم علی كل حال دشمنك
حیله ومكرینه جادمدر وكمین غدرندن امین دكلدر زیراكه میانلرینه مسافه

قریب اولسه محتمل دركه فرصت كوزه ده اكر بعید ایسه جایزدركه ایلغار ایده
مقابله قلسه یمکن که کمین اتمش اوله مصالحه اتسه شاید که سینه سنده غدر
تخمن اکمش اوله بو برهان موجبنجه حالا انلرك جانبندن جنك عقده‌ٔ توقده در
فرضه که انلرك قلبلرنده داعیه حرب متمکن اوله برزه انلرکله محاربه جایز
دکلدرکه ارباب عقل وتمیز ممکن اولدقجه جنکدن پرهیز اتمشلردر اکرچه نقد حیات
که سرمایه بازار کارزاردر بر متاع درکه چارسوی روزکارده مثلی بولنمز وشراب
شمشیر ابدار برشربت ناخوشکواردرکه بدل مایتحل واقع اولمز بیت اکربیل زوری
اکرشیر جنك بنزدکه من صلح بهتر زجنك • ملك ایتدی بو امرك غورنده
تفکر وانی واصل فصلنده تأمل کافی واجب دركه ملوکه فکر ثاقب ورای صائب
وتدبیر راست وتأمل درستله اول مقاصد ومطالب میسر اولوردكه خزاین بسیار
ولشکر جراری شمار ایله محصل اولمز شعر بشمشیر یکی تا صد توان کشت
برای لشکری را بشکنی پشت بو مقصده شاه راه اصل رای روشن پادشاهدر
ومشاوره‌ٔ وزیر صاحب تدبیر انولك زیاده تنویرنه وثمره فوایدنك تکثیر وتوفرنه
باعث در بحار کبی که مدد هموار انهاردن حاصل اولور و عدد قطرات امطاردن
الا فاینه واصل اولور ولهذا هر صاحب دولت که مقبول العقول وامانت کذار
ناصح لرك رای صایب شعارلری ایله عامل اولمایه ازرمانده ساعد بختی
سوار مساعده‌ٔ سعادتدن مهجور اوله وهر طالب سعادتکه میامن عقل
وبرکت ادراکدن بهره‌مند اولوب استماع اقوال ارباب عقلی حسب حالی

وشعار دورکاری قله اقبال اکاقرین وادبار دایره دولتندن دور اوله الحالة هذه
بحمد الله که ملك کمال عقل ایله اراسته وپیرایهٔ حسن تدبیرله پیراسته در شعر
ای در بنای عقل بو ملك هنروری   وای پرتوی ز رای تو خورشید جلوه‌ری
تدبیر صایب تو باندیشهٔ صواب   تمهید داده قاعدهٔ دادکستری   فکر مرا
چه وقع بود پیش رای تو   خرمهره را چه قدر بنزدیك جوهری   اما چون ملك
بنی بو مهمده عز مشاورت ایله معزز قلدی و بو امرك اتمامنده بن بنده‌نك
لطف تدبیر وحسن اهتمامنه اعتماد بیوردی دیلرم که بو بابده خاطر فاتر
وضمیر قاصرمه لایح اولانی بعضنی دیوان عالیده و بعضنی حجرهٔ خالیده سمع
شریفه یتشدرم بن بنده‌نه جنکی تجویز اتمزم تواضع وتذللی جایز کورمزم
وبحکم النار ولا العار بر بولده محتاج واجه عرض احتیاج وتحمل حراجه که بزم
اسلاف ابامز اندن ابا اتمشلردر بویون ویرمزم شعر خصم را کردن نهم
بی اعتباری اورد   مردن اولی ترکه در بی اعتباری زیستین   مرد بلند همت
عمر طویلی دوام نام وبقای ذکر جمیل ایچون استر والانعوذ بالله عمر کثیر که
ذلتله کچه عمر نوع دخی اولورسه عمر قصر اندن وجوه ایله مرجوح در بلکه
ممات اول اصل حیاتدن هزار بار راجح در که النار ولا العار والمنیة ولا الدنیة
دیمشلر که ملوکه اظهار عجز غیر جایز در که اظهار عجز کار عجایز در هر کمسنه که دشمنه
تواضع قلوب زبونلق کستره الا ابواب بلا کشاده اولوب تأذی وتضرری دخی
زیاده اوله بیت همت بلند دار و زبونی مکن که چرخ   هر جا زبون تریست بر وخیره ترشود

باقی فصوله خلوت کرکدرکه رای ملکه ارای ملکه مرفوع قلنه الحکمة عروس
ترید البیت خالیا حصار مجلسدن بریسی ایندی ای کارشناس فائدهٔ مشاوره
اولدرکه عقلا جمع اولوب مقتضای عقللری اوزره نقل کلامی نقل مجلس
ایدرلرکه شید برینک تیر تدبیری هدف صوابه راست کله اکابر بیورمشلردر
که ثمرهٔ مشاوره عقولک بعد المحاوره بر امر اوزره اجتماعی و عقلانک آرای
متخالفه‌دن بر رای اوزره اتفاق و اجماعی در هر مهمه که جماعت عقلا جمع اولوب
شروع قله انلرک مداخلی و مخارجی احسن وجه اوزره ملحوظ اولوب
عاقبتی فوز و نجاحه و خاتمتی خیر و صلاحه موصول اوله نته که حکیم ایدر
مثنوی مکن تکیه بر کنج تیغ و سپاه ز فرزانکان رای و تدبیر خواه شود رای نکو ترا
دستکر بجایی که صایع بود تیغ و تیر پس کلامی خلوته حواله اتمدن مصلحت
وار اوله کارشناس ایتدی هر مستشار موتمن دکلدر و اسرار ملکی مهمت عرفی
و معاملات رسمی کبی دکلدر که هر نادان و دانا ایله درمیان ایتمک جایز اوله
ارباب دانش بیورمشلردرکه اسرار ملوک فاش اولمغه باعث یا وزیرلرک
تهاون و تقصیری و یا رسول و جاسوسلرک تزویر و تشهیری در محتمل
دکلمیدرکه بو محلده بر جاسوس بولنوب کوش تجسس له بزم اقوالمزه حاضر
و دیدهٔ ترصد له بزم احوالمزه ناظر اوله و کوردکن و ایشتدیکن فی الحال خصم
بدسکاله ابلاغ و ایصال قله انلردخی ساحهٔ حال و عرصهٔ مآلدن خاشاک
مکردن جاروب فکر ایله پاک ایدوب رخنهٔ فتنه‌لی سنک حیل ایله سدّ ایدلر

و تیر تدبیرمز نشانهٔ آرزویه ایرمدین بنه بزه ددایدلر فرصاکه مجلسڭ جانب دشمندن
جاسوس اولمیه شایدکه حضار مجلسدن برینڭ برجلیس انیسنی اولوب بو مشاوده
واقع اولان اسراری استفسار ایدوب بو اراده جاری اولان ارادن خبردار
اوله واز زمانه اسرار ملك روزکار وافواه والسنه ده انتشار واشتهار بوله
و دوست ودشمن میاننده شایع اولوب اظهار اسرارله ضرر وفسادی مزاج
ملك ملکه ساری اوله بو اجلدن اسرار اسرارده مبالغیلی حددن کچورمشلردر
بیت نیجه دنیا دیمش اول مرد هوشیار کرك ایسه سر صقین سراتمه اظهار کتمان
اسراره سایرناسدن ملوکڭ احتیاجی اقردر زیراکه تدبیر ملکه هرناکس وابتر
واقف اولیجق ملکه اختلال کلی طاری اولمق احتمالی اکثر بلکه مقرردر
بیت اکرچه تو داند که رای توجست بدان رای و دانش بباید کریست چوق
اولمشدرکه تاج وافسر بلکه کاسهٔ سر افشای سر سببیله یوغ اولمشدر بیت
نیجه سن کسف سر سردن چقردی نیجه سرداری افسردن چقردی نته که شاه
کشمیر وزیرنه مافی الضمیردن اظهار ایدوکی سببدن آزوقته اوج دولتدن
حضیض ذلته هبوط ونزول بلکه ستارهٔ عمری افق فنا وفواته غروب واقول
ایتدی پیروز استفسار ایتدی که نیجه اولمشدر اول حکایت کارشناس ایتدی
شهر کشمیرده بر پادشاه وار ایدی که لکام تسخیری کام توسن خنك فلکه
اورمشیدی و پنجهٔ تدبیرله ساعد روزکاری بورمش ایدی بیم شمشیر آتش
تأثیر اب تصویرندن بادك نه زهره سی وار ایدی که سمت راسندن انحراف

ایدیدی و وهم سنان جان ستان برق نشان صاعقه فشاندن آیلنه
قدرتی وارایدی که روی خاکه اکری کیده یدی مثنوی جهارا خلعت امن
انجنان داد که تیغ از تنك عریانی شد آزاد زعدلش جان مظلومان سحرگاه
فرامش کردی تیر اندازهٔ آه بو پادشاه فلك دستگاهك حریم حرمت و پرده
عشرتنده بر محبوبه سی واریدی که زلف شبرنکی داعوای طولده شب یلدایه اطاله
ایدردی و روی تابان مهر لمعانی مه چاردهه شبیه طوغ یه طوغدم دیردی
زاهد قایم اللیل انك جمالی باکمالی عالم مثالده کورسه کندودن کیدردی
و صوفی شب خیز انك صورت بی مثال مرآت خیالده مشاهده اتسه صبح
پاك دامن کبی کریبان حرقهٔ پرهیزی پرچینی رشك مشك خطا خال
مشکینی حبة السوداء ملکك اول نکاره اول قدر تعلق و تعشقی وارایدی
که مشاهدهٔ جمالی حاصل حیات فانی و تماشای زلف و خالی سرمایهٔ عمر
و زندکانی بیلوردی هر زمان جاذبهٔ عشق جانان کوهر جان ملکی سلکه
ملکه چکردی و دانه خال دلارام زمین دلنده مهر و محبت تخمن اکردی طرهٔ
طراری نقد شکیب و صبری جیب دلندن قپردی و غمزهٔ عیاری دل محتالانه
خانه دروندن متاع صبر و سکونی چالرچار بردی شعر من نه باختیار خود
میروم اقفای او کیسوی چون کمند او می بردم کشان کشان اول شوخ
فتنه انکیز چون مرغ دل شاهی مقید دام زلف دلاویزی کوردی کمان ابروی
نباکوشنه دك چکوب خدنك غمزنی هدف سینهٔ شاهه پیوسته اوردردی

زلف • زنخدانی زنداندی جانه زندانی • اسیر دل منظوم در مثنوی ایدیدی چاه

وساعت بساعت شیرین عشوه‌لرله ورنکین کرشمه‌لرله پای دلنه بند اوزره بند
اوردی شعر رسم عاشق کشی وشیوه شهر اشوبی جامه بوده که برقامت او
دوخته بوده استغنای حسن مقتضاسی اوزره مجرد عشق شاهله قناعت ایتمیوب
اطراف وجوانب واقارب واجانبه بولدغی زنجیر تسخیر چکملک دلردی وزلف
کمندنی کردن شوریدکان بیابان هوسه بند ایدوب عشق نهالنی تشنکان
دلال وصاللرنه دلی باغنه دکملک دیلردی اخرکار محرمان بارکاه بادشاهدن بر
سرو رفتار شکر کفتار جوان طنازله که خط سبزی خضر کبی لب اب حیوتده
پرورش بولمش وسبزه خطی چمن جنان کبی کنار جویبار کوثرده پرورده اولمش
شعر کردی یاقوت لب اوزره یازلمش سبزخط خالدن اول خط حوالیسنی
زین اتمش نقط عشق بازلغه اغاز ایتدی جوان دخی غلبات عشقه وجذبات
شوق دوشوب وسوز کداز مهر محبت اتشنه طوتشوب برمرتبه وارمش ایدی
که جریدهٔ حالنده دفتر صبردن بر رقم وصفحهٔ جمالنده اثر حیاتدن بر رمق قالمشدی
شعر هرکه باعشق اشنا شد زحمت جان برنتافت درد پرورد محبت باد
درمان برنتافت متصل عشق ومعشوق میاننده چشم وابرو ایله سؤال وجواب
وغمزه اشارتله خطاب وعتاب اولوردی برکون پادشاه جشن عشرت قوروب
جانان دخی ماه کبی مقابلده اوتروب جوانده پای خدمت اوزره طوروب
مشتری کبی برق اوروب القصه ابواب معاشرت هرجهتدن کشاده واسباب
مواصلت هرنوعدن اماده ایدی وپادشاجمال دلدادی جانانه دیدهٔ دل وجانله

نكاه ایدوب صفحهٔ رخسارنده رقم فی احسن تقویم مطالعه ایلردی نکاه انلری بو
نظاره‌سندن غافل وجام مدام عشق جوانله مست لا یعقل ایکن ناکاه جوانك
نکاه ایدوب لب شرینندن بر تبسم ایله دامن روزکاری پر شهد وشکر اتدی
مصراع بزن یك خنده ودامان عشیم پر شکر کردان جوان دخی مقابلده کوشهٔ
چشم جادوسندن بر کرشمه ایله عالمه هزار شور وشر برقدی بیت نرکس بازنده
اونیم بازه نمی ازو غمزه دکر نیم بازه ٭ پادشاه بو حالدن اکاه اولوب اتش غیرت
کوکلدن مشتعل وملتهاب اولدی ومیانلرنده علاقه معاشقه وار ایدکن بیلوب
درون دلدن منفعل ومضطراب اولدی وصحبت داد رامدن بالکلیه ال چکوب
سودای عشقندن فراغت اتدی ولسان حال ایله ایتدی شعر وازکلدم ای صنم
سکا هوادار اولمدن ٭ کل یوزلی چون هر سحر بلبل کبی زار اولمدن ٭ بن الم
چکدم غم سودای زلفکدن سنك ٭ چونکه سن ال چکمدك اغیارله یار اولمدن
پس کندویه فکر ایدوب ایتدی بو بابده شتاب مذهب خردده صوب صوابدن
منحرف دروبو ایکی شود بحتی سیاستده دوربین وعاقبت اندیش لکه
مخالف مصراع صبر بهتر مرد را از هرچه هست پس طریق لطفی قویوب
مضیق عنفه کتمدی وصحبت همان اول منوال اوزره که طرح اولنمشدی
حفظ ایدوب تغیر وضع اتمدی اکرچه که اول شب تازه نشوهٔ قهوهٔ
خواشکوار وانوار مصباح دیدار دلدارله چهره‌سی کل کل اولمش ایدی اما
قلبی پروانه‌سی التهاب اتش اضطرابدن یانمش یاقلمش کل اولمش ایدی

بیت پادشاه عاشق سرمست دان سان دلبری • چون تواند دید او ذا ملتفت

بادیگری • القصه چون تباشیر صبح ظاهر اولدی و جمشید خرشید علم سفید

نصرت و تاییدی قبه فروزه رنك فلکه یتردی وخسرو ستارگان سایبان

ظلامی ایوان سپهر مینا فامدن کتوردی عروس افتاب خوب دیدار بو نیلی

پرده‌دن اولدی بدیدار پادشاه نیك بخت تخت حکومت اورده کاکوب

صلای صدای عدل وداد له دادخواهلری بند ستم و قیدی بی داددن ازاد

ایلدی شعر شه که عدلیله اشنا اوله اول سایه رحمت خدا اوله اول فصل خصو[مات]

ناسدن و دفع غوغای عام وخلصدن خلاص اولیجق اول وزیرلرکه مدار

امور مملکت و مستشار احوال سلطانت ایدی خلوت ایدوب جلاد خشمی

مبالغ قلدی که حال شبانه وزیر صاحب تدبیرله میانه کتوره و انلر مشاور تیله

اول تشنگان بیابان عشقه شربت شهادت ایچوره فرمان فرمانی عقل ایدی

زنهار سرکی اکا اظهار ایتمه وهرنه حکم که رایك اقتضا ایده امضایه یتور عاقبت

جانب خشم وغضب غالب اولوب وزیره مافی الضمیرین اظهار و اول بابده

انلر مشاوره سیله استظهار ایتدی وزیر دخی تیر تدبیری انلرك هدف

تدمیرینه طوغرلتدی بو فکر رای پادشاهه موافق کلوب اول ایکی شخصك

بنیاد حیاتلرینك هدمنه تصمیم وعزم ایدی ومقرر اولدی که هر بریسنی شربت

زهر الود له ساحل وجوددن کرداب عدمه صالر و بر وجهله که وزیر وشاهدن

غیری کمسنه اکاه اولمیه امرلری تمام وماه عمرلری مبتلا سرار جام قلهلر تا پرده

فصاحت درین ودشته نام وناموس برین اولیه شعر کارهای انچنین ان به که
بنهانی بوده اشکار اکر کند اخر بشیمانی بوده چون مشاوره امری تمام اولدی
وزیر پادشاهی وداع ایدوب اوینه کلدی دخترینی زیاده ملول ومنفعل بولدی
کیفیت حالدن سؤال ایدیجك شویله معلوم قلدی که مکر قزی حرم پادشاهم
وارمش بانوی سرای جانبندن انواع اهانتلر کورمش واقران وامثال خابنده
بویله خوار اولمدن الکا خجلت وعار متطرق اولمش وزیر چون بو خبری اشتدی
بحر غیرتی جوش ایدوب شرط احتیاطی فرامش ایدوب دخترینك خاطرن
رعایت ایچون ایتدی ای جکر کوشم بیحصور اولمه که اول شوربختك عن قریب
چراغ عمری مرده وکل خیواتی پژمرده نام ونشانی صفحه جهان فانی دن سترده
اولسه کرك دختر بو امری تحقیق وبوخبری تصدیق ایچون کیفیت حالدن
سؤالده حد اعتدالدن تجاوز ایدیجك وزیر له سلطان میاننده جاری اولان
ماجرادن برشمه بیان ایدوب بو سری لخفاده عظیم مبالغه قلدی دختر چون
بو بشارتی اشتدی بشاشت تماماه پدری حضورندن قیام ایدوب کندو
مقامنه قیام خرام اتدی اتفاق بو اثناده خدام حرم پادشاهدن بریسی وضع
سابقدن اعتذاره کلدی چون مقدمات عذرنی تمهید ایتدی دختر وزیر
ایتدی معلوم صغیر وکبیر دد که بو مقوله جرایمدن اعتذار عذر دکل بلکه تعذیر در
اما غم دکلدر که عن قریب انولك ماه عمری تمام اولسه کرك وایتدیکی
فعلك جزا وسزاسن بولسه کرك بیت نزدیك شد که دور شود دشمن از نظر

خدام حرم دختر وزیردن چون بو خبری اشتدی بهجت وبشاشت اظهار
ایدوب ایتدی بو نه فال فرح فزا ونه مزده ترح زدادرکه مصراع سماعه کیردی
جان ودل چون انی استماع ایتدی ایا بو خبری نه وقت حیز وجوده کلکه اول
منبع شرک شرر ضررندن امین اولاوز وبو واقعه نه زمانده وقوع بولهکه
اول بی رحمک پنجه شکنجه سندن نجات بولهوز دختر ایتدی اکر اخفاء رازه قدرتک
وتحمل بار اسراره طاقتک وار ایسه سکا حقیقت حالی حکایت وقصهٔ قضیهٔ
مذکوره‌یی بی قصور روایت ایلیم خادم دخی بند سوکندله دستهٔ عهدی موکد
قلوب دختر وزیردن مافی الضمیرن بو تزویرله خمیردن قل چکر کبی چکدی وعلی
الفور بانوی سرایه واروب علی التمام تفصیل حالی اعلام اتدی خاتون حقیقت
واقعه‌یه واقف اولیجق همان اول ساعت جوانی خلوته دعوت ایدوب بو سری
اکا اظهار ایدوب بو سردن انی خبردار اتدی وزن وجوان اهل طغیاندن
جمیع کنیزله اتفاق ایدوب عصیان اتدیلر وناکاه پادشاه غافل شراب خوابله
لا یعقل ایکن سفینهٔ حیاتن غرقاب هلاکه اتدیلر سرنی وزیره اظهار اتمکله
سردن ایرلدی ومنصب کامرانیدن بلکه مسند زندگانیدن قفس عنا ومحبس
فوات وفنایه کرفتار اولدی بو مثلدن فایده‌سی بودرکه اکرچه کرکه ملوکه وزرا
ایله طریق مشاوره‌یه سلوک لابد وانلرک رای عالم آراسندن فائده‌مند اولمق
لازم در اما اسرارلرینه اغیار مطلع اولمق دخی واجب در زیراکه هرکاه که
پادشاه باوجودکه فرزانی وتایید ربانی ایله ممتاز وهمت بلند وعزیمت ارجمندله

سایرلردن سرفراز در کندو سرنی ستر ایدمیه سایرلر که پایه و رتبهده ناقص
وعقل درایتده قاصرلردر بیت چون تو نتوانی که رازی خویش را پنهان کنی
پس چرا رنجی گر آنرا دیگری افشا کند کارشناس بو حکایت پر لطافتی بو فصاحت
و بلاغت له روایت قلدی وبو درّی بی همتایی الماس عبارت غرا ایله دلدی
حضار مجلسدن بریسی دخی زبان عتراضی دراز ایدوب ایدی سنوک
کلامکدن لازم کلور که خلق عالم بساط مشاوره دوره لر واسب مرادلرین
میدان رای وروینلری اوزره سوره لر حال بوکه ترک مشاوره مقتضای
حکمتدن دور ومذهب شرع وعقل ده منهی و محظوردر شعر بنای عقل خود
ادبر مشاوره نهی نه حق شرع گذاری نه داد عقل دهی کافهٔ انام عموما وسلاطین
عظام خصوصا سوانح امور ومصالح جمهورده ترک مشاوره ده نه وجهله معذوردر
در پیغامبر که ناموس اکبردر بحکم وشاورهم فی الامر خدام عنبهٔ نبوتله مشاوره یه
مأمور در شعر شد پیمبر بمشورت مأمور تو چرا زین طریق باشی دور کارشناس
ایتدی صدر صفهٔ رسالت سدنهٔ سدهٔ نبوتله مشورتله مأمور اولدیغنه باعث اول
دکولدر انولک رخنه رأیی غیرلرک حسن تدبیری سد ودریای خاطر فیاضی
سایرلرک انهاری افکاری مدد ایلیه زیرا که ضمیر منیر صاحب ایالت ولایت رسالت
علیه من التحیات اکملها که مطلع انوار ان هو الا وحی یوحی در بر آینهٔ جهان نمادر
که صور حقایق اشیا انده واضح وهویدادر بلکه باعثی تبیین منافع مشاوره
وتعیین فواید محاوره در تا عالمیان بو خصلت پسندیده ایله متحلی اولوب
ثمراتندن بهره مند اولالر ونور چراغ مدد دوغیله ترایدپذیر اولدیغی کبی عقول

قاصره‌لرین غیرلك مدد تدبیریله تنویر ایدوب خود رایلك وخودپسندلك
ظلماتندن قورتلر اول بنم کلامیمدن بولادم کلمدی که ترلك مشاوره البته
واجب اولا بلکه مقدمات مزبوره مقتضاسی اولدر که هر فکر که بوته‌ٔ
مشاوره‌ده خلاص بوله وهر امر که محلك اراده تمام عیار کله خزانهٔ دلده
مکتوم وختام سر واخفا ایله مختوم قلنه که کتمان اسرار فواید بسیاری
متضمن در جمله‌دن بری بوکه تجربه ایله معلوم اولمشدر که هر مهملك که
کتماننه اهتمام اولنه حصوله وصولی قریب اولوب تیز اتمام اولنه که
مضمون استعینوا علی حوائجکم بالکتمان بو معنیلك اثباتنه برهان
واضح البیان در بری دخی بوکه اکر تدبیر موافق تقدیر اولمیوب ما فی الضمیر
قوه‌دن فعله کلمیه بادی باعث شماتت اعدا وموروث خجلت احبا اولمیه
شعر انکه وصل تو میسر نشود جندان نیست که رفیقان دسر طعن بکشاینده
فیروز ایتدی ای وزیر ناصح سنلك تدبیر امورده اصابتلك وتعمیر ثغورده
حسن کفایتلك ضمیر منیرمه واضح در وبو اراده مجتمع اولان وزرا
وامرانلك جمله‌سنلك اراسندن سنلك رایلك ناجح وراجح در بند و
نصیحت بوزندن واداء حقوق نعمت جهتندن خاطرکه سانح ولایح اولان
اظهار ایملك واجب در که اظهار حقده تقصیر قاصرلره مناسب در بیلك
کارشناس خدمت ایدوب وزبان مداخله ایتدی شعر ای آفتاب رای
مهر منیر عالم ای بدر قدر شانلك ماه فلکدن اعظم هر خدمتکاره
لازم در که چون مخدومی بر امر اوزره عازم اوله اول بابده انولك رایله

وجه صواب نه ایسه تنبیه ایتمکی ذمتنه لازم بله اکر انلک عرضی خطایه
مقترن بوله رفق لطف ایله فسادن دوشن ومبرهن قله تا دوی
رای ووجه تدبیرینه تباشیر استقامت لایح اولمیه اصلاحنه تعرضدن
اعراض قلمیه هر مشیرکه اداء حقوق ولی نعمتده تقصیر ایدوب حق
مشاوره‌یی مرعی طوتمیه وشرایط امانت ولوازم استقامتی کما هو حقها
رعایت ایتمیه انی صدیق صادق خیال ایتمامک کرک بلکه انی دشمن موافق
عد ایدوب انکله مشاوره طریقنه کیتمامک کرک هرکاه که پادشاه کندو سرارینی
اسرارده مصر اوله بر وزیر کافی ومیز امینی معتمد بوله ونیکوکارلره احسان
ولطفی شهریارلق شریعتنده واجب بله وبدکردارلره تأدیب وعنفی
جهاندارلق طریقنده لازم اکلیه غالب بودر که ملکی پایدار ودولتی برقرار
اولوب عنایت ربانی اکا معین وناصر ودست قضای اسمانی دامن
دولتندن کوتاه وقایم اوله نظم تا توانی بدین وداد کرای نابود ملک
ازین دو پایه بپای عالم اسوده کن بنعمت وجود تا تو خوش باشی وخدا
خشنود نثر فیروز استفسار ایدیکه ملوک اسرارنی کیملردن اسرار
وکیملره اظهار ایتمک کرک کارشناس ایتدی اسرار ملوکک مراتبی
متفاوتدر بعض راز اولور که پادشاه کندو دخی اکا محرم اولمز یعنی
محافظه‌ده اول مثابه‌ده مبالغه وجبدر که غیرلر دکل کویا کندو دخی
اکا محرم دکلدر بعض اکابر بو معنی‌ده بیور مشلردر نظم انچه نا کفتنست
در دل خویش دار پنهان بدان مثابه که دل اکرش مدتی زمان طلبد

نتواندکه سازدش حاصل نظم کرکدر بر اوله سرداره سردار ایکی اول
ایدرلر سری اظهار حکیم ایدر ایکی لب دردر اول که بوقدر ذرّه اندن کچمک
بول بعضی داخی وارکه ایکی لمسنه به نسبت رتبت محرمیت میسردر
بعضی دخی اوج شخصه بلکه دخی زیاده وقوف رخصت واردر امّا
اول سرکه بونلر حقنده خاطر فاتره خلجان ایدر ایکی شخصدن غیری
قابلیت محرمیت میسّر دکلدر بیت ایکیدن که تجاوز ایلدی بر سر دوشون
دللره درد اولور آخر نثر فیروز چون بو کلامی اشتدی خلوتخانه یه متوجه اولوب
وزیر کارشناسی دعوت ایدی و اغاز کلام ایدوب ایتدی اول بزمله بونلر میا
نه حادث اولدیکه بو دکلو بغض و عداوت باعث اولدی کارشناس ایدی
قدیم الایامده بزم طایفه مزدن بونلر حقنده بعض کلمات صادر اولور اول
سببدن ابواب عداوتی فتح وبساط خصومتی طرح ایدوب الی مدالان
کینه دیرینه ساحه سینه لرنده دایم وماده نزاع وجدال میانمزده قایمدر ملک
ایتدی نه کیفیتله واقع اولمشدر اول حکایت کارشناس ایتدی روایت ایدرلر
حضرت سلیمان نبی علیه السلامدن صکره انواع طیور مختلفة الطباع
اولی اجنحه مثنی وثلث ورباع الفاق اجتماع ایدوب ایتدیلرکه بزه بر امیر
مقتدا و بر کبیر پیشوا لازمدر که سوانح اومودده اکا اقتدا ومصالح جمهوده
اکا التجاه ایده وز بر خصم ظاهر اولسه اکا استظهار ایدوب دفعنه
دوروشور وبازار کارزارده الی پشت وپناه ایدوب التنه وز ودبنه وز
پس هر نوع امارت قرعه سن طیوردن بر جنسک نامنه اتدی وآخرانک

بطلانینه حجت وبرهان اقامت اتدی تانوبت بومه یتدی بر طایفه‌نک رای
بوکه مقدر اولدیکه انی امیر ایده لر بوتدبیر ردومو قبولده چوق کفت
وکو اولدی و بو امرده قیل و قال سرحداعتدالدن تجاوز ایدوب
میانلرنده اتش جدال ونزاع اشتعال وارتفاع بولدی اخرکار قضیه بونک
اوزرینه قرار بولدیکه برکمسنه‌یی که بو مجمعه داخل اولمیه وطرفین حقدن جانب
باطله مایل اولمیه حکیم ایدوب هرنه حکم ایدرسه قابل اولهلر وقصانی کللی
رضایله امضا ایدوب اول حاکم عدللک فرمانیله عامل اوله‌لر بو اثناده اتفاق
براقدن بر زاغ پیدا اولدی ایندیلر اشته بو ساده دل بو مجلسده حاضر دکلدر
ونهال خالی جانب تعصبه مایل دکل بونکله بو امری مشاوره معقول‌لدر
وبو بابده انک تدبیری ارباب خرد قتنده مقبولدر باوجود بود جمی هم جنسمز در
تا اصناف طیور تمام امر مزبورده متفق الکلام اولمیه اجماع حاصل
اولمزدی اجماع مادهٔ اندفاع ورشتهٔ خصومت انقطاع بولمز بونلر
بومفاوضه‌ده ایکی زاغ کلدی صورت حالی بربر صفحهٔ ضمیرینه کللی
تقریر ایله تحریر ایدوب بو بابده اندن تدبیر صواب التماس اندیلر زاغ تأمل
مستوفی دنصکره ایتدی بو فکر زیاده فاسد وبو بازار زیاده کاسددر
بوم شومدن منصب امارته نه لیاقتی واردر واول دیو دیدار واهرمن زشت
کردار رتبهٔ ایالته ندن سزاواردر بیت ای مکس عرصهٔ سیمرغ نه جولانکه
عرض خود می بری وزحمت ما میداری باز تیز ناز بلند پرواز که نسر طایر
انلک زخم چنکالندن احتراز ایدوب اشیان اسمانده پنهان دقعر منبه

می کچدی طاوس زیباهیبت ورعنا صورت که صحن بوستان انلك زیب
جمالنه و زینت پر و باللرندن غیرت باغ جنان در نشیمن فنائنه می اوچدی
همای همایون فال که سایه پر و بالی فرق فرقدسای سلاطین کامکاره
تاج افتخار در اوج اسمانه می عروج اتدی عقاب پرشکوه که عقبات
کوه صدمات بال اقبال و جناح نجاح دن پر صدادر عقابکبی اشیان
عدمه می کتدی فضاکه جمهور بنی طیور نامدار باسرها منقرض اولسه
وضعیف حال وشکسته باللری قالسه معقول بودرکه بو طایفه
پادشاهسزلغی قبول ایدوب عار متابعت بوم و شنار مطاوعت مرغ
شومی ناصیه حاللرینه مرقوم قلمیه لر که باوجود که منظری کریه و مخبری
قبیح در طبعی سقیم و فکر عقیم غیر صحیح در بونلك برله که درونی خشم
وغضب له مشحون در صفت تکبر و تجبری حددن بیرون در بو جمله عیوبله
جمال دود جهان افروزنك جعلنا النهار معاشا حکمی موجبنجه سرمایه
بازار معیشتدن محجوب فالمشدر و نور افتاب عالمتاب دنکه و جعلنا
سراجا وهاجا پروانه سیله چراغ انجمن جهان و شمع شبستان سکان که
نومکاندر محروم و مهجور اولمشدر جمله دن بو دشوار درکه حدت و حفت
طبعنه غالبدر و تهتك طیش عقلنی صالبدر بو اندیشه ناصوابدن
واز کلدك و بنای امورکزی اسایش حکمت اوزره مبنی قلدك مهما امکن
قانون عقله تطبیق ایلدك هر قضیه لی رای صوابیله تحقیق ایلدك تا
دیما مرفه الحال و فارغ البال اولهسز و طعن حساد و شماتت اعدادن

رها بولسز اولا واجب اولان بودرکه برامیر تعیین ایدهسزکه عقل
وکیاستی بی نظر وفکر وفراستی اصابت پذیر اولا تا هر مهم که عرضهٔ
وجوده کله وهر صورتکه منصهٔ ظهورده جلوه قله ذهن ثاقبله اکا خوض
ایدوب رای صایبله انده کفایت کوستره اول خرکوش که ماه جانبندن
رسولم دیو لطف وحیله ایله بر غایلهٔ هایله‌لی کندو قبیله‌سندن دفع ایلدی
جمهور طیور استفسار اتدیکه نجه اولمشدر اول **حکایت** زاغ ایتدی روایت
ایدرلرکه جزایر زیر باددن بیلر ولایتنده بر ییل اتفاق باران اولمیوب
مادر سحاب مدرار پستان رحمتدن کام تشنه لبان اطفال مرحا که ادرار
ایلمدی حرارت هوا کرمندن چشمه‌لر سحت دللر چشمی کبی بی نم اولدی والتهاب
مشتعل افتابدن خوشهٔ فلفل وکلبن قرنفل وطره سنبل زلف نکار کبی
برهیچ وخم اولدی عیونک کوزلری صوغلوب انهارک لبلری یارلوب
دکزلرک دللری طونلوب ابکم اولدی **بیت** صوسزلقدن قوریدی شویله عالم
که کوزدن غیری برده قالمدی نم **نظم** بیلر اتش عطشدن یانوب یاقلوب
ملکلرینه نالش اتدیلر ملکلری امر ایلدی که تجسس آب ایچون هر جانبه
ایده‌لر وبو بابده شرایط تفحص یرینه کتوروب سراب کبی اطراف بیابانی
طواف ایده‌لر بیلر برموجب فرمان درد عطشه درمان ارایی اول بیابان بی
پایانی دوران ایدوب ناکاه بر سر چشمه راست کلدیلرکه لسان تازیده اکا عین
القمر وزبان فارسیده چشمهٔ ماه دیرلردی چاهی ژرف ایی زیاده شکرف
ایدی ملک پیلان عامهٔ خدم وکافهٔ حشملر اول چشمه جانبنه دوان وروان
اولدیلر

مکر اول چشم حوالیسنه وحوشدن بی نهایه حرکوش توطن ایدوب خواب غفلتده
بیهوش یاتورلردی لاجرم حرکوشلر پیلرک جوش و خروشندن سراسیمه
و مدهوش اولوب اکثرینک سری پیلرک پای تغلبنه شویله کوشمال بولدی
که من بعد منزل خیانته اقامته مجال اولمدی وشویله پایمال اولدیلرکه بردخی
صحرای وجوده رجوع احتمالی قالمدی بیت اهسته ران بجانب میدان که میشود
سرها بزیر سم سمند تو پایمال نثر القصه پیلرک بر حمله سیله کثری کشته وبعضی
خسته و پاشکسته و بقیه سی سراسیمه و سرکشته اولدی ع که زیر اکر بدن سان
دوسه بار خواهی امد نثر پادنده سی پیلرک نهیب دم و ضرب قدمندن جان
قورترنلر افغان و خیزان ملکلری قتنه واروب نفیر و فریاد آتش تاثیر فلکک
اثیره یتشدوروب اول خلعت دشت وظلمت سرشتلرک تغلب وتعدی سندن
تظلم ایدوب ایتدیلر السلطان ظل الله فی الارض اول پادشاه عدل آیینه
نه دیمک اولورکه مظلوملره پناه اولوب ظالملری تباه ایدوب افتادهلره دستکیر
اوله وجلوس تخت وسریر اول امیر بزرکواره لایق وسزاوردرکه بیکسلره کس
و داد خواهلره فریادرس و بیچارهلره ظهیر اوله بیت از ان امدی بر سر این سریر
که افتاده کانرا شوی دستکیر نثر وبزه پشت وپناه ایسلک انلرک ظلم بیدادلی
اوستمزدن ایرمق کرکسن که بر هجوملرِ اکثرمز هلاک اندیلر اکر بر حمله دخی ایدرلر
بو بر قاج خسته وشکسته ونیم کشته که وردر انلرک صدمت پا و خرطوم اژدر
سیمالرندن دها بولمشلردر پایمال اولوب آغشته خون و هالک اولمق مقرردر
بیت یک بار رخ نمودی ودل رفت وعقل وهوش این بار جان ببر که متاع دکر نماند

نثر ملك ایتدی بو امری جزئی فرض اتمك كرك و انك سر سری خوض مداری
كم وارایسه عرض حضوردن حاضر اولهلر و بو بابده مشاوره اولنوب بو خصوصده
دیدهٔ اجماع واجتماع ناظر اولهلر كه بی مشاورت ارباب حزم برامره قصد
و برمهمه عزم مقبللر قتنده نامقبول و عقللر راینده خلاف معقولدر
بیت هر كرا دانست بسیاری كند بی مشاورت كاری بونلرك میاننده
مكر بر خركوش تیزهوش واردیكه اكا بهروز دیرلردی جملهسی انك وفور
عقل وكمال فهمنه معتقدلر و یمن رای و حسن تدبیرینه معتمدلردی چون
بو مهمك اتمامنه ملك بو قدر اهتمام كوردی اقدام آدام اوزره قیام
ایدی وایلرو كلوب جواهر مدح و ثنایه سلك اداره انتظام و یروب عبارات
فصیحه ایله فتح كلام ایدوب ایتدی بیت شاها غم رعیت بیچاره میخوری
رسم قاعدهٔ داد كستری از حال بیكسان نظر لطف وا مكن از تاج و تخت
و دولت و اقبال برخوری كر ملك مصلحت كوردسه بن بنده سنی بیلره
رسالت كوندرسن برامین نصب ایدوب بكا همراه ایتسون تا بنم فعلمی
و قولمی كوروب اشتسون امید درکه ملكك یمن همتیله بو غائلهیی اوستمزدن
دفع ایدم و حسن رای و رویتمله بو ستمكارلرك ظلام ظلمنی بر حیله ایله
دفع ایدم ملك ایتدی بنم سنك صدق امانتكده و دین و دیانتكده و عقل
درایتكده و فرط كفایتكده شایبهٔ شك شمهٔ شبهم یوقدر كه سنك
كفتار و كرداركی كراتله تجربه اتمشم و صدق و امانتكی دفعاتله كورمشم
اشتمشم بیت سكهٔ كار تو زین بس كه زمودم بارها بر محك امتحان نقد

تو بی عیش یافتم همان یمن برکتله حرکت ایدوب اول نسنه که مصلحت وقت
ومقتضای مقام در اتمامنده اهتمام ایتمک کرکسن بیلورسن که پادشاهلک
رسولی اناک ترجمانی بلکه کویا زبانی در اول اجلدن دمشلردر که هر پادشاهک
عنوان نامه کرداری ومضمون مکنون اسراری رسولنک کفتار ورفتارندن معلوم
اولمق میسردر زیراکه اکر اندن هنر وفضیلت ظاهر اولسه وافعال پسندیده
واقوال ستوده صدور بولسه پادشاهلک حسن اختیاری وکمال مردشناسلکنه
استدلال قلورلر وشویلکه اندن خطا وخبط وسهو وغلط جهتندن بر نادره
صادر اولسه پادشاهه سبب سوظن وباعث دخل طعن اولوب بدسکالار
غیبت ومذمته مجال بولورلر علما حکمت انتساب بو بابده بی حد وبی حساب
تاکیدات ایدوب بیورمشلردر که اول کمسه که بر جانبه رسول کوندره له لازمدر که
اول قومک عاقلی اقوالده وجملهنک فصیح افعالده جمیعه سنلک کاملی اوله
ملوک سالفه اکثر رسالته حکما فضیلت پرور اختیار ایدرلردی بلکه بعضی ملوک
عقل وفضللرینه زیاده اعتماد ایتمکین طریق رسالته بالذات کندولر کیدرلردی
بو بابی اولا قرع ایدب وخلعت خلافتی اکنندن خلع ایدوب رسالته جنیفه
کندن حکیم خافقین اسکندر ذو القرنین ایدیکه ایتدی هنربران که شران اسکار
پیام خود بپای خود کذارند بعض افاصل فضایل ارسال رسول حقنده
بیورمشلردر لله در قایل نظم فرستاده باید که دانا بود • بکفتن دلیر وتوانا بود
از وهر چه پرسند کوید جواب • بنوعی که باشد طریق صواب • سخنهای خوش
اشکار اکند • بدان سان که مجلس تقاضا کند • بساکس که از نیک حدیث در نشست

بهم زد جهانی و خلقی بکشت • یکی دیکر از کفته دل بسند • میان دو صد طرح
یادی فکند • بهروز ایتدی ای ملک اکرچه که بنم نصاب معرفتم رسالتدن
فی الجمله نصیبم واردر اما اکر پادشاه جهان پناه اهتمام بیورب درج حکمتدن
برنچه جواهر فاخره سلک اعلام و افهامده انتظام بیوره بنده انی آویزهٔ
کوش جان و قلادهٔ کردن اذعان پرایهٔ تاج و افتخار و سرمایهٔ بازار استظهار
ایدوب جمیع احوال و اطوار و افعال و کردارمده دستور العمل قلم و اول
قانون قاعده اقتدایی ذمتمه فرض عین و دین واجب الادا بلم ملک ایتدی
ای بهروز اهم اداب رسالت و اتم اسباب سفارت اولدر که تیغ زبان شمشیر
ادار کبی تند و تیز و بران اوله اما بو جمله ایله معاً رفق و ملاطفتدن حالی
اولمیوب جوهر لطف و ملایمت صفحات حالنده لایح و نمایان اوله هر کلام که
مطلع حرفی و عنفی ایهام قلا واجبدر که مقطعی رفق و لطف اوزره اتمام
اولنه و هر مقالک فاتحه سی تسکین نایرهٔ غیرت ایچون کلمات هیبت امیزله
افتتاح قلنه لازمدر که خاتمه سی افاده انس و الفت ایچون دلاویز و محبت
انکیزله اختتام اولنه بیت لطایف سخن از سینه تخم کین ببرد زبان ز ابروی
خشم چین ببرد حاصل کلام لازمدر که کلام رسول قاعدهٔ عنف و لطف
و خشم و حلم و قهر و مهر و عناد و انقیاد اوزره مبنی اولا و ربط قبض
و ابرام نقض و وعد و هم و امید و اخذ و اعطا و اصغا و انکار و ترغیب
و ترهیب و ترمیم و تخریب معنالرین مشعر و مبنی اولا تا جهاندارلک ناموسی
و شهریارلک شکوهی مرعی قلنه هم اعدانک دخی ما فی الضمیری و حال

ومآل تدبیر و تزویری استعلام اولنه اما سنک کبی مشیر عاقل و حکیم کامل
که عقل موشکافله هر مشکلک دقایق و حقایقنه واصلدر باب رسالتده
وصیت ایملک همان تحصیل حاصلدر مصرع اذا کنت فی حاجة مرسلاً
فارسل حکیماً ولا توصه نظم بولور بو مصلحت خیر ایله انجام اولور بخته سنک
رابطه بو خام رسالت خدمتنه سن برارسن که سوزده دقت ایسانک قل برارسن
خوش الکرسن محلن هر کلامک بلورسن مقتضاسن هر مقامک . اکر سن
بو نیته اقدام ایدرکسن یقینم وارانی اتمام ایدرکسن پس بهروز شرایط خدمتی
ادا ایدوب بارکاه ملکی وداع ایدی ونا اول زمانه دک توقف ایدیکه عروس
شب لباس عباسی کیوب پرده ظلامی طاق سپهر مینافام اوکنه چکدی
وبعد زمان سلار قدرت طبق سیمین ماهی مزعفر نور قرابر ایدوب اوستنه
غبار مشک اذفر و ذریره عود و عنبر اکندی بیت چون نافه کشاد کسوی
شام مه جلوه کنان برآمد از بام اول هنکامده که مرکز تدویر ماه دایرهٔ
نصف النهاره مسامت اولوب شعاع نیر اصغر بسط بسیط الغبرا منتشر
اولدی ووی غبرا ذوایهٔ فقراتک شمع جمع جمال جهان آراسیله حسن وبها
ونور صیا بولدی مصرع خانهٔ درویش را شمع منوش از مهتاب نیست بهروز
بازاود واقرصو واسریل کبی کندی وطرفة العین ایچنده فیلر جزیرهسنه
یتوب اول سراک برلن منزلنه قدوم ایتدی اما بو عزمده قدم حزم اوزده
طوروب خاطرنه بو معنی خطور ایتدیکه بوستمکارلردن بکا بیم جان وخطر
ضرر واردر اکرچه انلرک جانبندن قصد معلوم دکلدر اما شرط حزم

متین ومقتضای عقل دوربین اولدرکه جبارلر ایله اختلاط اولنمیوب انلره
ملاقاتدن احتیاط اولنه اوسببدن که بونلر غایت کبر ونخوت ونهایت
خیلا وعظمتلرندن فقرا وضعفا جانبنه بروا بیمزلر اکر صد هزار درماندهٔ وزار
انلرک پای تغلبندن خاکسار اوله بو دهکذاردن چهرهٔ جبروتلرنه غبار قونماز
بیت ترا زحال پریشان ما چه تفاوت اکر چراغ بمیرد صبا چه غم دارد صواب
بودرکه ممکن اولدقجه انلره ملاقاتدن ابا ایلیم وخدمت رسالتی مسافهٔ
بعیده دن ادا ایدوب انلر ایله ایراقدن مرحبا ایدم اکر ترتزویر وکلمات
دلپذیرم انلرک قلب صلبندن تاثیر ایدرسه فبها والا باری اول بدلقارک
پنجهٔ قهرندن دها بولوب سلامت یقاسن طوتم کیدم پس بر موضع
منیع وملک بیلانه مسافه دور ودرازدن اوآره ایدب ایدی ای شاه
کردن کشان آکاه اول که بن رسول نور اللهم یعنی سفیر حضرت ماه
اسمان بیپاهم ایلچی یه زوال یوقدر وما علی الرسول الا البلاغ کلام رسول
هرچندکه درشت وبی محابا اولا سمع قبولله اصغا واجبدرکه پیغام ملوک
زیاده ونقصله تصرف نامناسبدر پس بلورسنکه ماه جهان پیما میر بازار
شب ونایب روزکار شهریار روز عالم افزون در درکاه فلک اشتباهنده
بیلانه قوی هیکلک پشه قدر مقداری وسیمرغ بکرلک مکس دکلو اعتباری
یوقدر هرکسه که امرینه مخالفت ایدوب وحکمنه مطاوعت اتمیه وپیغامینی
کوش وهوشله اشتمیوب فرمان واجب الاذعان موجبنجه ایش اتمیه
کندو الیله اپاغنه تیشه اورمش اولور وبند وبلایه بویون ویروب

تیر قضایه کوکسن کرب تیغ عنایه قرشو طورمش اولور مللی پلادن بو کلام
مهیبدن ترسان وهراسان وبریشه کبی لرزان اولوب استفسار ایدیکه
مضمون رسالت وموجب فرمان نه در بهروز ایدی ماه جهان افروز
بیوردیکه هرکسه کندونک قوت وقدرتنه وسطوت وصولتنه اعتماد قلوب
وخشم تهورنه وکبر نخوت تجربه نه مغرور اولا وزیردستان رعایا وضعفا
برایا دست تظلم وستمنده مغلوب ومقهور اوله عاقبت ورطهٔ بلاده
مغالک عنایه دوشه وفور افات وخلل ذنوب عمل کبی اوشه بیت
تخم تکبر مفشان سینه را . جای مده در دل خود کینه را . چند نهی بر فرس
جور زین . تیر مران کین بنماید چنین . تا که جهت این اسب ز نسر بگذرد
ناولک ضربت ز سپر بگذرد . سن بو ذوق غروره کندکی افضل بهایم ظن
ایدب قوت وشوکتکی که صدد زوالده ومعرض انتقالده دور دایم وقایم خیال
ایدرسن غلیان دیک طغیانک وثوران عنار عصیانک شمدی بر مرتبه
واردیکه بیم چشمه سارمه قصد ایدر اولدک ولشکر اهرمن دیدارک اول
پر نیر جلوه کویان الی کیدر اولدک وصورت نشا ظلمت هر شکر له اول آبی
مکدر وحاشاک چم ناپاکا کارله اول منزلی ملوث وناپا ایلدوکلر ایا سن
بلمزمسنکه اکر عقاب تیز پر اول چشمه بالاسندن کچسه صاعقه عبرت پر وبال
یا قتی مقرردر واکر عین النور مرغزار سپهرده دیدهٔ تصرفله اکا بقسه سماک
رامح سنان سطوتیله کوزن چقرمق محقق در بیت دیو کا نجا رسید سر نهد
مرغ کانجا برید پر نهد تزود خر بیدرقه بیرون از هوا وزمین اوکردون

نثر بن کمال شفقتمدن سکا تنبهی واجب کوردم وعامل اعما رسالتی
حضورکه کوندردم شیله بیوردمکه اکرمقام اطاعتده قایم اولوب
اول اندوکلک جرایمه نادم اولهسن وشمدیکن واقع اولادن قبایح افعال
وتغایب احوالکه اعتراف ایدب مطبق خلافدن طریق توبه وانصافه
کلهسن جناب عزت مآبدن خلعت عفو وکرامت صفح ایله اختصاص
بولهسن واکر خیشوم میشومکه استشمام فوایح نصایحدن محروم
اولوب کلام جوهر انتظامی عنده حصول التوصول آویزه کوش قبول
اتمیهسن الکاه اول که فی الحال بر شهاب وکمان هلالک وسپر هاله نجوم
ورجوم وسمالک رامح ومواکب کواکبله بر لشکر عظیم جمیع ایدوب برشبیخون
ایدرمکه اول دشت وهاموی جوی خونکله جیحون ایدرن اکر بو قصدده
تردد وارسه بر آن توقف اتمیوب کلهسنکه بن چشمهده حاضرم وخیرورده
سنلک جانبکدن بر خبره منتظرم تا عین یقین ایله جمال جهان آرامی کوره
وکندوکی نه خیرده علاج ایدوکمی بلوب رحت اقامتی اول چشمه جو السنده
کتورهسن ملک بیلان بو خبری زیاده استغراب ایدوب شتات تمامله
چشمه جانبنه روان اولدی هماناکه کلدی چشمهیه بایقوب صورت ماهی
اینهٔ آبده کماهی مشاهده قلدی بهروز ایتدی ای ملک کل بو چشمهده
ابدست ال وانابت وعبادته مشغول اول باشدکه ماه مقام ترحم کله
وتوبه انابتکی سمع قبولله اصغا قله هماندم پیل خرطوم طویلن اوزاتدی
وآسیب نفسی آبه ییشوب اب سراب کبی اضطراب ایدجک خیال ایدیکی

ماهی اغضاب ایتدی رسول ماهه اواز بلندله خطاب ایدوب ایتدی ای رسول
بلمزکه ماه جهانتاب بو حرکتمه اغضاب ایدی که هجوم خرطومیمدن چنبش
ایدوب اضطراب ایلدی بهروز ایتدی بلی توبه وانابتده مسارعت
ایتملو کرکدر که نایره غضب ساکن اوله وحرکت اضطرابی کیدوب
قرار کاهنده متمکن اوله فیل فرمانه ایدوب شرط ایلدیکه من بعد
اول مقامه ماه اطاعت ایدوب ایتدوکی کناهه استغفار وانابت
ایتدی وحد/خرام ایلمیه ولشکری اول سرچشمه حوالیسنده سور
مینجه ارام ایلمیه بهروز فی الحال بو خبر مسرت اثر ملکلرینه ایصال
ایدوب حرکوشلری امین الحال وفارغ البال قلدی ولطف حیله
وحسن تدبیرله اول سپاهی انلردن رفع دفع ایلدی بو مثلی اول
اجلدن کتوردمکه سزلره میانکرده بر پر روشن ضمیر ومشیر صاحب
تدبیردن لابد درکه اتمام مهامده انکه حسن اهتمامنه مراجعت
اولنه ودفع اعدا وقهر خصماده انلرک رای مشکل کشاسیله اکتفا
قلنه اکر بو بابده سزلره بر اختیارکز ومصلحت کذار امین مستشارکز
اولیدی هیچ روا کورمیدیکه طغرای شاهی بوم شوم نامنه مرقوم
اولیدی وسزی شامتندن وسلطنت مرغانه وحکومت سلیمانه
عدم لیاقتندن اکاه قلیدی باوجود بو قدر خصال نامحموده
موصوفدر مکر مکیدتله مانوس ومالوف وغدر وخدیعتله مشهور
ومعروفدر پادشاهلره حیله وغدر وخدعه ومکر کبی عیب متصور دکلدر

نظم هر که بیگانه شد ز مهر و فا • در دلش بوی آشنائی نیست سینه‌را
که تیره گشت ز غدر • اندرو هیچ روشنائی نیست • بیوفائی مکن که مردم‌را
هیچ عیبی چون بیوفائی نیست نثر سلاطین جهان سایهٔ رحمان در انلرك
افتاب عدالتی افق ظهوردن طلوع ایتمیجك عرصهٔ عالم منوّر اولمزو ها
دمن و امانده اسایش عالمیان و آرامش ادمیان انلرك ظلال نصفت
و احسانلرندن غیریده میسّر اولمز بحکم و بالعدل قامت السموات خیمه
اسمان ستون عدل سلطاندن غیری ایله قرار قلمز بیت عدل ارنه مهندسی
نمودی • این گنبد اکنون نمودی نبود نثر چون انتظام حال سکّان خطهٔ
زمین سلاطین عدل اهینك وجود پرجودنه منوط در و اطناب اسمان
اوتاد داد و احسان ولات جهان و ملوك زمانه مقیّد و مربوط در و احکام
احکام میان دل و جان ادمیانده نافذ و جاریدر و فرمان سلطان قضای
نازل کبی مجاری نفوس عالمیانده سایر و ساری در لاجرم پادشاه روزگار
اولان واجبدر که وفادار و عدالت شعار اولوب مظلوملره فریادرس
ظالملره جفاکار اوله آیینهٔ سینه‌سن زنگار کینه‌دن مصطفی و لوح خاطرن
لوحهٔ مهر و لطفله مجلی قله شول رعایا که بر حاکم مکار و غدر و بر ظالم قهر
خونخوارك کمند فرماننه کرفتار اوله بی شك اول بلا پیشه که اول کربهٔ روزگار
کاردن اوکبك تیهویه یتشدی طیور باسرها صوردلرنه وجهله اولمشدر اول
حکایت زاغ ایتدی برکوه دامننده بر درخت اوزره اشیانه طوتمشدم
جوارمده برکبك خوش‌رفتار واردی قرب جوار حکمیله میانمزده بنای مهر

ومحبت استواردی بکا متصل انک دیداریله صفا وسرور حاصل اولوردی
با صدای کفتار و تماشای رفتاریله حضور موفور وحبورنا محصور واصل
اولوردی ناکاه کبک غیبت ایدب نابدید اولدی ومدت غیبتی مدید اولوب
ینه عودت احتمالی بعید اولدی الحاصل تمادی زمان غیبتدن کمان اندمکه
اول بیچاره مرغزار فنا بقادن کوهسار بقایه کتدی چون معاودت کبکدن نا
بدیددن قطع امید اتمشیدم اغماض اندم وتیهو یله بیهوده مجادله دواکوددمم
ایتدم بیت چنن است رسم سپنج سرای یکی چون رود دیکر اید بجای
بو حال اوزره نچه زمان کچدی وفلک دولابی نچه کرة دوره سن تمام اتدی
برکون کوردمکه کبک دری چقه کلدی چون خانه سنده بیکانه کوردی خصومت
اغاز ایدوب تیهو یه ایتدی یا هوسن بنم اشیانمده نیلرسن کندو ویرانک
باشکه می یقلدی بکا نیچون ظلم ایلرسن تیز خانه می بکا رد ایله اکر دلرسن
مانع دکلوز سنده بو حوالیده اشیانه ایله تیهو جواب ویردی که حالا خانه
بنم تصرفمده در ذی الید بنم اکر حقک وارسه بینه اقامت ایدوب اثبات ایله
کبک ایتدی سنک یدک ید غضب وتغلب در بنم یدم سندن سابقدر
پس بو خانه سندن ایسه بکا لایقدر القصه قضیه لری نزاع کلی یه مودی
اولدی ومتصل میانلرنده اتش منازعه مشتعل اولوب مدت مجادله متمادی
اولدی هرچند که طریق مصالحیه ارشاد اندم مفید اولمیوب اخرکا بونک
اوزرنه قرار اندیکه بر حکم عادله مرافعه قلالر تا ایکی جانبک کلامنی کوش
تانی ایله استماع قله وبی میل ومحابا مقتضای شرع شریف اوزره

قضا بيورب منازعه لری انقطاع بوله کیلی ایتدی بو نواحیده برکربه
زاهد روزه دار وعابد کم ازار واردرکه هر روز تا شام صایم وهر شب
تا سحر قایم در اول زماندن نوبت جمشید زرین سریر خورشید والسما
بنیناها ایوانی بشکاهنده چالنه تا اول اوانه دکین که بساط مشکین شعار
سلطان شام والارض فرشناها دیوانی میدانینه صالنه نفس نفیسنه
بوتنه ریاضت ده اتش عطش وجوع ایله تاب ورر واول ساعتدن که
مواکب کواکب وسپاه نجوم ثواقب مضمار سپهر ومیدان جوع وعطشله
اسمانده جولان ودوران قله تا اول وقته دکین که چهرهٔ صبح عالم ارای
مطلع افقدن فروزان اولوب انار طلیعه افتاب جهانتاب ساکنان خطهٔ
زمینه نمایان اوله شمع وار قدم عبادت اوزره قرار قلب وسوز عشق
وشعلهٔ شوقله یانب یاقلب سبزه زار رخسارنه باران اشکی ایله آب
وردر نظم باب دیده دست ازکون شسته زکنج فقر کنج فیض جسته
زده برمرد وعالم پشت پای زخود بیگانه باحق اشنای نثر اول صایم الدهر
مدد عیش وماده افطاری اب وکیاهه مقصوردر وسفک دم وهتک
حرمت ومم ساحه باب دیانت مابندن دور در علم شریعت وفن طریقت
اهلینک کاملی وعلوم عقلیه وفنون نقلیه باسرها بالفعل در علم سنت
وحدیثده ابوهریره‌نک تلمیذی وباب کرامتده مصر ولایتنک عزیزی در
محکمهٔ ومرده انده اعدل برقاضی دخی میسر دکلدر وبلاد ماوراء النهرده
اندن اولی وبر والی دخی متصور دکل نظم اولب محظوظ جان اسایشندن

الن یومش جهان الدلشندن اورب ایکی جهانه بشت پای کدرمش خاطرندن
ماسوالی نثر صواب بودرکه بو باب الکا مرجعت ایده وز و قضیه مز فیصل
بولسون درسه وز انلك جناب شریعت مابنه کده وز پس انلك قضاسنه
ایکسی دخی رضا وروب بعد التراحی قاضی جانبنه روان اولدلر بن ده انلرله
بله کتدم تا کربه روزه داری که نوادر روزکاردن اولسه کرك کودم وبین
الخصمین محاکمه ده عدل وانصافنی معاینه ومشاهده قلم همان که صایم
الدهرك چشمی انلره راست کلدی اباغ اوزره کلوب محرابه متوجه اولدی
ورفع ید وتکبیر بلند ادب وظایف نماز ونیازه قیام اتدی ودور ودراز صلوته
شروع ادب تعدیل ارکان وخضوع وخشوع ده تمام اهتمام اتدی نظم
کلید در دوزخ است ان نماز • که در چشم مردم کذاری دراز • چو در خفیه
بد باشی وخاکسار • چه سود اب ناموس بر روی کار نثر کبك وتیهو چون
انی بو حال اوزره کوردلر تعجب ایدوب بر زمان توقف کوستردلر و روزکار
لسان حالله هر بارکه بو مصراع غره مشو که کربه عابد نماز کرد تکرار ایلدی
استماعندن امتناع قلدلر چون نمازدن فارغ اولدی در دمندانه ثنا و
متواضعانه دعا ایدوب التماس اتدلرکه میانلرنده حکم اولوب قضیه لرین
کوره وخصومتلرنی کمال عدل اوزره فصل ایدوب پایانه یتشدره نجه
اول جانبدن کاه اقدام وکاه احجام وبونلر طرفندن الحاح وابرام ده اهتمام
تمامدنصکره بیوردیکه کیفیت واقعه یی علی ما هو الواقع تقریر وصورت
قضیه یی علی التفصیل تصویر ایده لر کبك حقیقت دعوی وصورت مدعی

عرصهٔ عرضه یتشدر جلوه کربه ایندی ای جوان پیرلك زمانی یتمش
وقوای باطنی مختل اولوب حواس ظاهری کتمشدر ومشعله دار سپهر
غدار شرر اثار ضعف حرفی بم فرقمه نثار اتمشدر دست برد خزان
روزکار جفا کاردن نهال بوستان حیاتم ذبول بولمشدر وشب شباب
که سراسر قوت وتاب ایدی صبح شیبه که مستجمع جمیع عیب در
مبدل اولمشدر نظم اه کم ایام جوانی کچب موسم آمال وامانی کچوب داعیه
کم اولدی ندامت فزون ضعف خرفدن بدن اولدی زبون نثر نه قدر زحمت
ایسه دخی قریب کلکز وصوت بلندله تکلم ادب دعواکزی کلمات فصیحله
تقریر ایدوب مادهٔ نزاعکزی عبارت واضحله تحریر وتعبیر قلکز تا بن دخی
مدعاکزی کوش هوشله استماع ایدوب جوانبی احاطه قلم وحقیقت
حاله اطلاع ایدوب مقتضای عدل اوزره قضیه کزی فصل قادر اولم
اما چون بو بابده بم جناب دیانت مآبمه التجا اتدکز لازمدر فصل خصومتدن
سابق سزه دوستانه نصیحتله تنبیهی دریغ اتمیم اکر بنم کلام نصیحت
انجامی کوش اذعان له اصغا ایدوب حسن قبولله تلقی بیوره سز
انك ثمراتی دنیاده وعقبی ده سزه واصل اولوب عاجلا وآجلا فوایدینی
کورسکز اکر سمع قبول ایله استماع اتمیب موجب مضمونیله عملدن
امتناع ایده سز بن باری مذهب دین ومروت ده معذور اولوب
تهمت قصور وتقصیردن دور اولودم بیت من ان چه شرط نصیحت بود
بجای آرم ۰ اکر قبول کنی ورنه هم تو میدانی نثر صواب بودر که هر برکز

طلب حقده طريق انصفدن انحراف ايتميب مال ومناله كه معرض فنا و
صدد زوالده در مفتون اولميه‌سز وطريق باطلدن حاصل اولان حطام
دنياى فانى له نفسكز ثواب باقى ونعيم مقيمدن محروم ومغبون قلميه سز
كبك ايتدى اى حاكم عدل ديانت وصيانتى كندويه شعار ودثار قليدى
تنفيذ احكام و احتياج اولمزدى ودسم مرافعه ومدفعه تكليف تحليف
صفحهٔ عالمدن محو اولوب اثبات حقوق واقامت شهوده كمسه محتاج
اولمزدى چون خصمادن هر برنك بصر بصيرتى رمد غرضه مبتلا در صورت
حقى عين انصافله معاينه ادهميب لاجرم بر كمسنك نظر اعتبارنه كه
ديدهٔ خاطرى كحل الجواهر صدقله پرنور وغبار غرض پرامن اهينهٔ دل
بى غلندن دور اوله افتقارلرى ضرورى در تا جمال صوابدن نقاب خفاى
كوتروب شاهد مشاهدهٔ صورت حقى منصهٔ ديدهٔ دللرنده جلوه كرقله
قصات بابنده بو معنى‌يى بعضى ثقات حكايت رسمنده ابيات فارسى‌له
اثبات ايتمشدر كربهٔ روزه دار استفسار ايتدى كه نيچه روايت اولنمشدر
اول حكايت كبك درى اول درر غررى زبان درى دن لسان تركيله ترجمه
نظم ايدوب ايتدى نظم قاضى اولمش وطورمز اغلار بر عزيز • كوروب الى
ديدى بر اهل تميز • بو نه وقت شادى ومبارك باد در • ديدى نيچون
اغلميه‌سون بر كشى • جهله اجراء حكم اوله ايشى • خصملر خود قصه‌يه
عالم‌دررد • انده كيم مظلوم كيم ظالم‌دررد • جاهليكن قاضى حكمى هر زمان
اولدى عالملر ميانده روان • ديدى كرچه خصملر دانا دررد • كوزلرى علتله

نابینا دردر جاهلکن چون بو قدر علتلو سن شمع جمعسن قصان ملتلو چون
غرضه اوله هنر مستور اولور ظلمت علتله دل بی نور اولور اول ایکی عالم
غرض ایله کوردر عین علمی نور حقدن دوردر چون دلکدن درد علت
دور اوله رؤیت خق له کوزلر پرنور اوله سن که رشوت آلمدن بیندن سن
چون طمع اتدلر اسیر وبنده سن قاضی رشوتدن ادیجلر احتراز حقه
باطلدن وریسر امتیاز نثر بحمد الله که زنکار غرض آیینه دل بی غلکی تیره
قلمشدر وشعاع شعله رشوتله دیده دیانتلر خیره اولمش در علم
شریعتده نعمان زمان وعدل واستقامتده شریح دوران سن وزهد
ودیانت ده عصای مشرب وصلا وعبادتده بسطامی مذهب سن بو برهانله
مبرهن ومحقق وبو بینه ایله مبین ومصدقدر که امضای قضا واظهار
حقده سعی بلیغلر دریغ بیورمیوب حکم واجب الاتباع شرعدن امتناع
ادنی عقابین عقابه کرفتار قلمق محققدر مصرع هر که کردن کشد از
حکم تو سربردارش نثر کربه ایتدی بلی راست سویلرسن اما سزه دخی
واجبدر که نهال غرضی زمین دلکزدن قلع ادسز ومحقق بله سز که
صاحب حق حقیقتده غالب مطلقدر اکرچه که ظاهرا مداعاسی ثبوت
بولوب مرادی حاصل اولمزسه وطالب باطل بحسب المعنی مغلوب
اولمق محققدر هرچند که صورتا کردن تزویری زبون قبولدن عاطل
اولمزسه ان الباطل کان زهوقا نظم کر امروز بر من دوانی سمند
بفردا چه سان بکسلانی کمند بصورت تغلب کنی بکذری یلقنی نکه کن

ابتری نظم بنم سزه نصیحتم بو درکه کردار نیکی ذخیره آخرت قلب
دنیای غدار وعمر ناپایداره که که ابر نابسان وزهت گلستان کبی
سریع الزوالدر بقا احتمالی ویرمیه سز وخاص وعام اهل عالمی
وقریب وبعید بنی ادمی نفس عزیزکز کبی بلب کندو حقکزده جایز
کورمدکلری انلره دخی روا کورمیه سز مصرع برکسی مپسند انچه
ازخویش اید ناپسند نظم کربهٔ روزه دار بو نمط اوزره زبان وعظ
ونصیحتی برکار ایدوب غایت رقتندن برزمان کولدی برزمان اغلدی
وعقد نفاثات فسون فسانه ایله کوکلرین آولدی ودللرین باغلدی
تا اول ایکی ساده دل انلرک مجالستیله موانست ایدوب مصاحبته
مایل اولدیلر وایمن ومطمئن بی توقف وبی تکلف قتنه کلدلر کربهٔ روزه
دار چون اول ایکی شکاری دام حیلیه کرفتار ایدب ایکی نکار کبی کناره
چکدی همان بی اختیار برحمله ایکیسن دخی طوتب صوم صدساله سن
انلرک شربت خون آبدار ونعمت کوشت خوشکوار ایله افطار ایتدی
مقدار روزه ونماز وصلاح وپرهیز واحتراز نفس خبیثی وطبع خبیثی
مقتضاسی اوزره بو نتیجه‌یی منتج اولدی نظم ای بچه آدمی وار
اهل نماز صورتا صوفی طیلسانی دراز ظاهرا طاعته موافقدر
لیک باطننده کی منافقدر فرقی اوسننده تاجی قبه قدر بتمز ایمان
دلنده حبه قدر طیلسان لسان کذب ودروغ یق در درونند ذره
دکلو فروغ الله عاصی‌لق عصا اولمش بو بنی اوزره دد ورواد یا اولمش

حلق اجنده صلاحی ادایلر فرصت ال ورسه چوق فساد ایلرنثر
بو مثلی کتوردم نامعلوم اوله که غدار و بدسیرته اعتماد و انلک
رفق تقریرله صدق ضمیرنه اعتماد جایز دکلدر بوم شوم غدرپیشه
و مکراندیشه نک ده حالی همان بو منوال اوزره در که انلک معالی
و مثالندن بیکده بری که سلک تعبیر و رشته تقریرده منتظم اولدی
عمانه نسبت قطره در کردونه نسبت ذره در بیت کر صد هزار قرن
کنم وصف پیشکی از صد هزار کفته نیاید مکرکی نثر مباداکه سز بو
امر خطیری انلک زحمت دنی همتنه حواله ادب سریر سلطانتدن الی
امیر ایده سز که هرکاه که افسر شاهی انلک تارکی نامبارکنه
میسر اوله بی شبهه سپهر ستیزه کار سنلک ادبارله الی سنکسار
اسه کرلک و هر زمان که پایهٔ تخت سلیمان انلک قدم شومیله همسر اوله
فلک اثیر غایت تاثردن انلک فرقنه اتش بوار نثار اسه کرلک چون
انلک طینتی ناپاک و جوهری ناقابل در سره الی تربیتدن زحمت بیهوده دن
غیری نه فایده حاصل در بیت کوهر پاک ببایدکه شود قابل فیض زانکه
هر سنلک و کلوخی در و هر جان نشود نثر طیور زاغدن کلمات مزبوری
استماع ایدجلک بالکلیه اول فکردن نفور ادب اتفاقله حکم سابقی
نسخ و عقد بیعتی فسخ ایلدلر اول خاکسار تبه روزکار مهان و بی
اعتبار وراء دیوار ادبارده متحیر قالدی بیت کوهر پاک کرلکدرکه
اوله قابل فیض یوحسه هر سنلک و خزف لعل بدخشان نشود

واقرانی میانده بویله خوار اولدغندن نار غاره یانذی یقلدی وزاغه
زبان ملایمتی دراز اتدی وایتدی ای سیاه روی بی شرم وای جفا خوی
بی آزرم حجاب حیایی یوزکدن کوتروب بکا بو حقارتی رواکوردک وبنی
قدح مذمته سعی بلیغک دریغ اتمیب سکه شامت وخیانت ودنائت
وحساستی بنم نامه اوردک میانمزده بر وحشت غبارین قوپردک
که صد هزار قرنده انک دفع میسّر اولمسه کرک مصرع زدود دل
نرود صورت جفای تو از دل نثر ایا بنم جانبمدن نه سابقه اقتضا
ایدی که بو قدر مهر ومحبت رواکوردک ویانه لاحقه مقتضاسی در
که بودکلو لطف ومکرمت سزا بیوردک شویله بلکه بر درختی قطع
اتسه‌لر انک بیخندن بر شاخ عقب قرار اصلی یه بیه اولور ولکن دوحه
محبت ارهٔ جفا ایله کسلسه مطلقا انک اصلندن نهال وفا بته اولمز
وجراحت صمصام مرهم دارویله التحام بولسه کرک امّا جراحت کلام
هیچ مرهم ایله التیام بولمز عربیه جراحات السنان لها التیام ولا یلتام
ما جراح اللسان نظم جراحتی که ز تیغ زبان زدی زخمش بغیر صحبت
سنک وسبو رسد بدلی بهیج مرهم راحت نکو نخواهد شد میانه
توان کز زبان زدی زخمش بغیر صحبت سنک وسبو نخواهد شد
بیکان تیر حسن تدبیر ایله سپر سینه‌دن چقمق ممکن در امّا خدنک
کلام که کمان زباندن کشاد بوله اخراج اولنمق ممتنع در مصرع
تیری که اوزد بر دلم بیکان نمی اید برون نثر هر درخت مضرت نه قدر

شاخ اولورسه برحیله ایله قلع اولنمق میسّردر امّا نهال کینه که
زمین سینه ده راسخ اوله برچاره ایله قمع اولنمق متصوّر دکل مثلا
آتش اکرچه سوزنده درشرر ضرری رشحه آب ایله قابل زوالدر لیکن
شعلهٔ حقدی جمیع میاه بحار وسیول انهار ایله اطفا محال در وزهر
هلاهل اکرچه سم قاتل در مصرلی تریاقی ایله بدندن زواله قابل درولی
زهر کینه بر تریاق اله سینه دن مندفع اولمق ممتنع درمن بعد بنم بو
عمله سنک جمعک میاننده بر درجت عداوت بتمشدر که بنجی قعر ترابه
وشاخی بنجه ثریایه یتمشدر نظم نهال کینه که دستها نشانده شده
مقرّر است ومعین که برچه خواهد داد درخت حقد بدانکونه میوهٔ
دارد که طعم ان بمذاق دل کسی مرساد نثر بوم شوم زاغی تقریر وتعبیرده
فصل مرقومی کلک تعبیرله صحیفهٔ تقریره تحریر اندی وآزرده حال وشکسته
بال ملول ومخزول دونوب کتدی وزاغ اندکی وضعه ندامت وکندو
نفسنی ملامت ایدوب ایتدی عجب جاهلانه وضع وعامیانه حرکت
اتدم وکندو قوم وقبیله ایچون اعدای ستیزه جوی وخصمای جنک
جوی پیدا قلدم بنم بیهوده نصیحت نه مصلحتمه یرادی بو طایفه ده
مهترلر واردی که انلرک کهتری بو جراته بندن بهتر وبو سخن کذارلغه
بندن سزاواردی مقطوع ومجزوم درکه معایب بوم شوم نقیر وقطمیر
انلره بکشوف ومعلومدر بو امرلک اغاز وانجامن بندن لطیف
بلمشلردر وبو مهمک مدخل ومخرجن بندن دقیق تصوّر قلمشلردر

لیکن مقتضای عقل کامل اوزره ملاحظه حال وبالده جانب تأنی
وتأمله میل اولوب من صمت نجا مضمونیله عامل اولمشلردر الت زبان
تیغ بران شکلنده افرین اولدیغنه حکمت اولدر انلر ایله بازی له عمل
اولنمیه که تیغ بازلق هنکامه بازلره لایقدر وتیغ زبانی نیام کامدن
بلاضروره اخراج اتمک سربازلق وکردن بازلقدر بیت دل اوجندن
اتدی شمع باشن • دل اوجندن بنفشه وردی باشی نظم چون زبان
شیوهٔ سخن وردند چه عجب جان رسم اکرلرزد تیغ را چون بقصد
جان کردند راست برصورت زبان کردند نثر نته که کردان دلاور
زبان تیغ میدان کارزارده استعمال اتمک کرک مردان زبان اوردر
دخی تیغ زبانی هنکام کارده اعمال اتمک کرک مصرع هرسخن وقتی
وهرنکته زمانی دارد نثر مشکل بودرکه بوکلمات مواجهه ده واقع
اولدی ولیس الخبر کالمعاینه لاجرم سینه سنده حقد وکینه زیاده
جایکیر اولورکه نثر تقریر رو برو اولجق زیاده تأثیر قاردمشلردرکه
عاقله هرچند که زور وقوتنه اعتماد قله لایق بودرکه افتتاح
باب خصومته واقتداح زناد لعداوته بادی اولمیه وعدت وشوکتنه
انکا ایدوب سلسلهٔ مخلفتی تحریکی روا کورمیه که هرکمسه که فرضا
انواع نوش دارد واصناف تریاقانه قادر اوله معقول کلدرکه اول
امیدله انذن تجرع سم قاتل وزهر هلاهله اقدام وجرات صادر اوله
بیت هرچند که تریاق بدستست ترا زنهار که زهر هلاهل نخوری نثر محققلر

بونك اوزرنه متفقلردر که عاقلك فعلنك اثری قولی اوزره راجح
وکردارنك مزیتی کفتاری اوزره واضح اولمق کرك تا عواقب اموری
قرین رشد وصلاح وخواتم احوالی مقترن فوز ونجاح اوله اول کسنه نك
که قولی فعلنه غالب اولب کال همتن کردن تقریرین حسن ادا ولطف
تعبیرله تحسینه وچهرهٔ عبارتن حلیهٔ فصاحت وزیور بلاغتله تزیینه
مصروف قله اززمانه قول بیعمل حسرت وندامته مقتضی وکفتار بیکردار
حیرت وملامتی مقتضی اوله بن اول راجح قول وقاصر فعلم که بو امرك
فاتحه سندن خاتمه سنه نظر اتمدم وبو طریقه تأنی وتأمل دقیقیله کتمدم
اکربنم فرق شانم افسر ادراك ایله مزین اولوب خزانه بیکرانه خرددن
بهره مند اولیدم اولا بو خصوصی عقلا یله مشاوره ایلردم بعده تکلمه
اغاز ایدوب بر فصل کلام پاکیزه وبی عیب که شایبهٔ شك وریبدن
منزه اوله بونهٔ قلبده قال ایدوب سویلردم بیت سخن را سخت ناسنجیده
کفتم درنا سفتنی این بود سفتم نثر چون بی اشارت ناصحان عاقل و
مشاورت عاقلان کامل بو امره شروع قلدم وبدیهته بو کلمات بیهوده
ووحشت آمیز خصومت انکیز درمیان اتدم عجب دکلدر که اشرار زمرهٔ سنون
محسوب اولوب بد خوی وستیزه روی ومحال کوی لکه منسوب اولم
امثالده کلمشدر که المکثار مهذار یعنی بسیار کوی بیهوده کوی اولور
که باوجود که ظاهر افراد انسان سایر انواع حیوان دن لسانله
ممتاز وبیان ایله سرافراز در ارباب عقل وخرد کلام بدی مراتبله سکوت

وودون ادنی وزبان بسته لری درجانله بیهوده کوی لردن اعلی عدا
ایلمشلردر نظم بهایم خموشند وکویا بشر • زبان بسته بهتر که کویا بشر
چو مردم سخن کفت باید بهوش • وکرنه شدن چون بهایم خموش
ترکی کشی خوش دردلن کنذوده طوتمق • یومب اغزینی بلدوکن اوتمق
نغ اولورسه غنچه کبی یوزدهانی • کرک سوسن کبی ابکم زبانی نثر
القصه زاغ بونداهتدن برزمان طبطاب واضطراب ایتدی وکندویه
بو نوع خطابلرله عتاب اده زک اوجدی کتدی ای ملک بوملرایله
بزم میانمزده مقدمات معادات بودرکه سلک تقریره منتظم وکلک
تعبیرله صفحهٔ ضمیر منیره مرقسم اولدی ملک ایتدی ای کارشناس
کلام عبرت انجامکی تمام اشتدم وانک ضمننده مندرج اولان فرایدفواید
آویزهٔ کوش هوش ایدم عقلا ایله مصاحبت وحکما ایله مشاورت
علامت حصول سلامت ابدی وامارت وصول سعادت سرمدی دردر لردی
علم الیقین بلدم وعین الیقین مشاهده قلدم نظم صحبت نیکان بود مانند
مشک کرنشیمش معرخان یابد اثر فعلشان باشد سوی دانش دلیل
قولشان باشد بحکمت راهبر بعدماکه خانهٔ دل وجان بوکلام دوشن
بیانک که شمع جمع ارای خلوت نشینان صوامع قدس اولمغه ارزانی در
پرتو انوار ایله منور اولدی قطعه صحبت اخیار درمانند مشک کم نشیمندن
اردجانه اثر فعلی انلرک دلیل معرفت سوزلر درر هبر فضل وهنر نثر
بزم لشکرمزک تدارکنده که پروانه وار سوختهٔ شعلهٔ بوار اولدیلرنه فکر

اولندی ودفع عاد وطلب ثار واطفاه شر ضرر اشرار ایچون نه تدبیر
قلندی بیت تدبیر تو انجاکه مهم پردازند صدکار فروبسته بیك دم سازند
نثر کارشناس زبان شکر سپاس ایله ایتدی بیت شهاه اقبال ودولت
بنده‌ك اولسون همیشه دشمنك افکنده اولسون اول رای لرکه
که وزرای دیوان ارای عرصهٔ عرضه انها اندلر جنك وفرار وقرار و
قبول باج والتزام خراجدن هیچ برسی بنم قتمده مقبول وبنم رایمده معقول
دکلدر امیدوارمکه اول مدابرك تدمیری بابنده برحیله تدبیر ایلیم
که بره بو شدتدن فرخ تمام واول مکار ستمکارلردن اخذ انتقام
میسر اوله که چوق کمسنه لر حبل حیله یه تمسك اله مرادلرینه واصل
اولمشلردر واول امور عظامه که مکابره ایله اتمامی میسر اولمیه مکر
وفریب له چاره بولمشلردر نته که ولایت کارکانك عیارلری اول زاهدك
قربان ایچون طیار اتدوکی کسفندنی خیله ایله الندن المشلردر ملك
استفسار اتدیکه نیجه اولمشدر اول حکایت کارشناس ایتدی روایت
ایدرلرکه ولایت کرکانده بر زاهد قربان ایچون برقیون الوب بوینیه
دسن طاقب صومعه سنه کدکن یولده طرارلردن برنیجه عیار اول
کوسفندی کوروب قوت سبعی که نهادلرنده مرکوز ایدی حرکته کلب
زاهدك بینه دوشدی لر چون قادر اوله مدیلر که کرك وار جنك
جنك ایله ویلنك مثال بنجهٔ قهرله اول شکاری چاروناچار الندن
الهلر لاجرم روباه وار تملق وتبصبص اظهار ایدب فکر اتدلرکه زاهد

خواب وخرکوش ورەلر پس بو بابده هر بری دستان حیلەدن برفصل
وکتاب خدعەدن برفاعده و براصل اختیار ایدب قصد اتدلرکه زاهد
سادە خاطر وصافی قلبک توسن عقلنی تازیانه مکرله رام ورزق
حلالنی دام رزق ایله کندویه حرام ادەلر بو نیت ایله هر بری واحدا
بعد واحد زاهدک یولنه کلب برسی ایتدی ای شیخ بو سکلی نیلرسن
بری دخی ایتدی ای زاهد پاک دامنی صقنی خرقکی ملوث ایلرسن
بری دخی ایتدی بو کلبی نیدرسن بکزر شکاره کدرسن بری دخی ایتدی
ای استاد بو کلب معلمی قنده بولدک بری ده ایتدی ای صیاد بو تازی
لمدن الدک بری دخی ایتدی بو کلب ایله بو شیخ بکزرکه بو شهرک
پاسبانیدر القصه عیارلرک جملەسی بو کلمەده متفق اولوب هر
طرفدن هر بری برحرف آتب زاهد بیچارەیه طعنه طاشنه نشانه
ایدلر و بو نمط اوزره هر بری برافسون اوقیوب بو نسق اوزره بو افسانه
سویلدلر بیت چشمش بعشوهٔ ده ذده لب خونده افسونی دکر دل می
برند از عاشقان هریک بقانون دکر صوفی ضمیر چون بو جمع کثیرک
بو کلمەده اتفاقنی مشاهده ایتدی خاطرنده اول کوسفندک سلک
اولمەسنه شک ظاهر اولوب کندویه ایتدی مبادا که بونی صاتن
لمسنه سحار اولوب سحرله کوزمی بغلیوب بو بندله سکی بکا کوسفند
صورتنده کوسترمش اوله اولی بودرکه بوندن واز کلم وبایعک
بینه دوشوب نقد اندوکم ثمنی کرو آلم بونی دیدی وغایت بلاهتندن

الده اولادن کوسفندی صالی ویردی و بایعك طلبیجون بوله کردی
طرارلر چون زاهدك کدکن کوردلر قوردلرکبی قوبوب کتوردلر بو مثلی
اول اجلدن کتوردمکه بزده حبل حیله به تمسك واجب تا دشمنمزه غالب
اوله وز و مکرمکره تشبث کرك که مطلوبمزه ظفر بوله وز قطعه چون بقوت
حریف خصم نه‌ٔ می توانی که بکسلانی زه نتر حیله و مکر را ز دست منه
که بحیلت کمان قوت را فیروز ایتدی سن بو سواله نه جواب فکر ادب
و بو بابده نه صواب کوردك عرض ایله کوره‌لم و معیار عقلده تمام عیار واقع
اولورسه بنای کارمزه دستور العمل قله‌لم کارشناس ایتدی چون بر نفسك
هلاکنی که جمع کثیرك بقاسنی متضمن اوله بحسب العقل جایز کورمشلردر
و دفع عام ایچون ضرر خاصه ارباب شرع و نقل فتوی ورمشلردر بونی
صواب کوردمکه بن بنده وظایف حقوق نعمت بی نهایت ملکی ادا ادم و نفسمی
اصلاح مصالح ملك و ملك ایچون فدا ایدم پس ملك کرکدر که دیوان
اعلیده جمیع ارکان و اعیان و تمام خدم و حشم میاننده بکا حشم ایدوب
بیوره تا بنم پر و بالمی یوله‌لر و زخم زده و خون آلوده بو درخت التنده که
بزم کاخ لرمز اماك انك شاخ اوستنده برغه‌لر و ملك تمام لشکر ایله
بو مقامدن کده و فلان موضعه وارب بکا توقف اده تا بن دام حیله‌یی
انلرك کمیننده قورب و حسن فکر و لطف مکر ایله بنجه قهرندن قورتلب
کلم و صلاح وقت هرنه ایسه عرصهٔ غرّه عرضه قلم ملك انك راینه
افرین اوقودی همانم طاق ابروسن درهم و کلمات فحشله درهم ادر

قهر الوده خلوتندن طشره کلدی تمام خشم منتظر ایدیلر که شاه وزیرله
بو مشاوره لرنده نه ثمره حاصل اوله و مخفی محاوره لرندن نه نتیجه ظهوره
کله چون ملکی خشم الود و پر غضب کوردلر جمله سی بانیلرین اشغه
ادب طوردلر ملك بیوردی تا کارشناسلك پر و بالن یوله لر و سروتن
خون آلوده قلب اول درختدن اشعه اندلر وملك جمیع لشکرله اول مقام
معهوده وموضع مقرره عزیمت اندلر چون بو امرك اتمام بو مرتبه یه اردی
غراب غروب مهر آشیانه افق سپهردن پرواز کلدی وکواکب ثوابت
و سیاره هوای فضای اسمانده شب پره کبی طیران اغاز قلدی بیت
چو خورشید تابنده شد ناپدید شب تیره بر چرخ لشکر کشید نثر
دیلك طغیانی بنه شاه بومانك کانون دماغنده غلیان ایدوب خواص
ارکان واعیانه ایتدی چون بزه زاغلرك کشورنه اطلاع میسر اولدی
واثر تیغ قهرمزدن لشکرلرك اکثری بی پاو بی سر و باقی سی بی بال و بی پر
و خانه واشیانه لری زیر و زبر و حاکه برابر اولدی مقرردر که اکر بر دفعه
دخی کره اولی کبی لشکر ظفر رهبرله شبیخون ادب کرو فر ادهوز منصور
و مظفر اولوب بقیة السیفك بالتمام تیغ انتقام ایله روز حیاتن شام
ادب خستکان علت هزیمت یاران کذشته نوشی اندوکی شربتدن
ایچره وز ودشمن مخذول ومقهور اولوب بز شاد و مسرور کوشهٔ کاشانه
لرمزده حضور و حبورله روزکار کچره وز مصرع پس از مرك عدو خوش
میتوان زیست نثر چون شاه شام تاج طلامی بر سر و دواج نیل فامی

دربر ایدب لشکر بی شمار احترله کشور ربع مسکونی مسخر قلدی
وامیر سپاه زنکبار خیل رومی تبار تناده ایلغار ایچون علم عباسی
قالدردی بیت بساط زمین عنبر آلود شد زوایای کردون پراز دود شد
نثر ملك بومان دیوان ایدوب تمام خیل وحشمنه قصهٔ قصد شبیخون
درمیان اتدی جمله سی بو عزیمت اوزره یکجهت اولوب همان اول زمان
برلشکر بی میل وبی امان وبیحد وبی کران زاغ لرك مکانی جانبنه میل کبی
روان اولدلر نظم کروه رزم جوی فتنه انکیز همه بر کینه وبی باك وخونریز
بکین خواهی میان را تنك بسته دل چون سنکرا در جنك بسته
چون لشکر بوم اول مرز و بومه قدوم اتدلرنه زاغلردن اثر بولدلر
ونه حاللردن خبر بلدلر لاجرم مضطراب اولوب اول اطرافی طواف
ایلدلر کارشناس زیر درختده انلرك احوالن کوروب اقوالن دکلردی
وزار وزار اغلیب حزین حزین اکلردی ناکاه بر بوم انلی اوازن اشدب
ملکه خبر وردی ملك بر فاج بومله که مقرب درکاه محرم اسرار شاه
ادلر انلی یاندغی یره کلب انی اول حالده کوردی سن کمسن دیوصوردی
کارشناس کندو حسبن ونسبن بلدردی ومنصب وزارت ورتبهٔ صدارتن
بیان قلدی ملك ایتدی بلی سنی بلرم وخیلی زماندر که احوالك
اشدرم ایدی بزه خبر ویر که زاغلر قنده کتدلر وبو کیمه لرینه نه حیله
قصد اتدلر جواب ویردیکه ای ملك بنم حالم انلرك محرم سری کلکه
دلیل یتمزمی و پروبالم بو تهمتدن برائته دلالته کفایت ایتمزمی ملك ایتدی

سن ملك زاغانك كاتم السر وزيرى وجمله تدبيرنده مستشار ومشيرايكن
نه خنايت سببى ايله سكا بوجزالى سزا كوردلر ونجه كناه ايلدك كه پر
وبالن يولب نتكه بوقدر زخم اوردلر كارشناس ايتدى مخدوم بنم حقمده
بدكام اولوب خسورلر قدح ودقيقه مجال بولدى وبكا بوعقوبتى روا
كروب بونجه زماندن برى خدمات مبروره ومساعى مشكورم بالكليه
ضايع اولوب هبا منثور اولدى بيت بى مزد بود منت هرخدمت كه كردم
يارب مباد كسرا مخدوم بى عنايت نثر ملك ايتدى نه سبب حادث اولدى
كه سوء ظنه باعث اولدى كارشناس ايتدى سر سبيحون اندكونصكره
فيروز وزيرلرين جمع ايدوب بربر تدبيرلرين سوبلتدى جمله سن ملكى جنك
ومقابله يه تحريك ايدوب اتش سقافى تيز اتمكه اتفاق اتدى چون
نوبت بكا يتدى ملك بيوردىكه سن بونار عارى نجه اب تدبيرله سويندرمك
فكر ايلدك وخانه نمان خصم غدارى نجه اتش تدبيرله كوبندرمك
تدارك قلدك بنده ايتدم اى ملك بزه لشكر بوم ايله طاقت مقاومت
نجه ميسر در كه انلرك قوت وقدرتلرى بزم صولت وسطومزدن افزون
در وهنكام جنك ده جرات واقداملرى ومركز معركه ده قطب اساده
قياملرى دايره تعبير وتقريردن بيروندر على الخصوص كه توسن دولت
قاهره ايله مجادله لافن اورمق علامت سفاهتدر وخداوند بخت
دور افزونله ستيزه مقامنده طورمق نشانه شقاوتدر بيت ستيزاندكى
باخداوند بخت ستيزانده را سر برد چون درخت نثر صلاح بودركه رسول

کنده ده وز شویله که باد نخوت ایله اتش جنکی تیزه ایده لر بز خانمانمزی
عودکبی تفرقه اوریه اورب دودکبی زوای جهانده پریشان اوله ور
واکر کوش وفاقدن پنبهٔ شقاقی اخراج وغش دماغلرندن دیو خلافی
ازعاج ایدب جانب صلحه میل ایده لر ابقای تخت وتاج ایچون باج و
خراجدن هر نه تکلیف ادرلرسه بی توقف تقبل ایدب جانمزی منت
بله ورز بیت چون سر باید ت سر متاب از خراج وکرنه نه سر باتو ماند
نه تاج نثر ملک چون بنم کلامی اشتدی بحکم الحق مر کام ارزوسنه
خوش کلمیوب ایتدی بونه سوزدر که سویلرسن ونه بی ادبانه جرأت
درکه ایلرسن وبنم لشکرمی انلرک حشمی مقابله سنده کوردکله کوسنز مهیب
تحفیف ایلرسن نظم اکر دشمن از تیغ دارد ستیز مراهم زبان سنان
هست تیز نثر چومن ارزوی نبرد اورم دل دشمنان را بدرد آورم نثر
بن بو دفعه دخی نصیحت دهانن اچدم وهواداراک وحق کذارلک
یوزندن پند ومواعظت جواهرین خاکپاینه صاچدم و ایتدم ای ملک
جادهٔ صوابی قویب جانب خطایه کتمه وهوای نفسه اویب بی تأنی
وتأمل بر امره شروع اتمه همیشه تملق وتواضع پیشه قل وزور
وقوتکله مغرور اولمه عدودن اندیشه قل توسن تندکام عنان لطف
ایله رام اولر وصید سرکش ملایمت وملاطفت اله کرفتار قید دام اولر
بیت اسایش دوکیتی تفسیر این دو حرفست بادوستان مروت بادشمنان
مدارا نثر بو حالک خارجده مثال اول باد سخت وتند درکه کیاه ضعیف

لطفی وملایمتی سلبی ایله صدمت صرصر قهرندن سلامت بولور و درخت
سخت عنفی وخشونتی اجلدن اصلندن برکنده اولور بیت مکن ستیزه
که چرخ ار ستیزه کاری خوش ره ستیزه به بندد ستیزه کارانرا نند
ارکان واعیاننذن بنم اقرانم اولنلر فرصت بولوب بنی جنایت وخیانتله
متهم قلب منفق الکلمه ایتدلرکه سن بونلر طرفنه میل ایلرسن وکندو
جنکی وولی نعمتک جانبن اقویب نه سویلرسن عدو طرفندن سویلرکن
ملک ارباب حسدک قولیله ناصیهٔ پند ونصیحتمه دست روا اوزدی
وبکا خشم ایدوب بو عدله که کورسن عقاب بیوردی اما شویله فهم
ایلدم که ضمیرلرنده سزکله جنک عظیم اتمک مضمردر وخياللرنده
سزکله جدال وقتال بلکه بالکلیه اصلکزی استقبال قصد ایلمک مقرردر
شاه بوم چون کارشناسک مضمون کلامن معلوم اندی وزیرلرندن
بریسندن سوال ایلدی که سن بو زاغک حقیقه حالنی وحقیقه
مقالنی نجه اکلرسن ایتدی انک امرنده بران توقف اتمیب همان قیدن
کورمک کرک وبو دیو وارونک سریر زبون که باد خانه نیرنک وفسون
درتیغ آب شکل اتش فعل اله تندن ایرب هیکل نحس وجثهٔ نجس
وکالبد بدنی عرصهٔ خاکدن مغاک هلاکه کوندرمک کرک ونعمت
فرصت قلن که اندن زیاده غنیمت میسر دکلدر راحت عظمی ومنفعت
کبری ووسیلهٔ حصول امانی ومایهٔ سرور شادمانی بلمک کرک بن
بو خاکستر اچنده بو اخکر وبو اخکر نیم فسرده ضمننده بر شرر مشاهده

ادەرم كە اكر مشتغل اولورسە هزار اب تدبیرلە انك اطفاسی میسر دكلدر بیت ادی تحت الرماد ومیض نار ولوشك ان یكون لە هرام مصرع نعوذ وباللە ازین اتش ار براید دود نثر هركمسە كە فرصتی غنیمت بلمیە غالب بوددركە اول قدرت بردخی الیە كرمیە وبعدە ندامت و ملامت فاید ورمیە هركمسە كە عدوسن ضعیف وتنها بولە اولی بوددركە انك تداركن قلب اندن خلاص اولمق اردنجە اولە زیراكە خصم اول ورطەدن دهای رها بولجق محتمل دركە قوت بولب تیغ كین ایلە كمیندە اولب انتقامن الە نظم دشمن جو شكست ازتو توا وی نجهی وزبندتو خویرست ازوی برهی خواای كە امان باشدت ازافت او دردست توچون فتد امانش ندهی نثر زنهار ملك انك كفتاری هنجارنە التفات واعتبار اتمیەسن وافسون جان كزاین سمع قبوللە اشتمیب موجبلە ایش اتمەسن كە نصایح حكمادە كلمشدركە دوست ناتجربە اعتماد اتمە بوقندە قالدی كە فعل دشمن مكاركینە جویە اعتقاد ایدەسن بیت درین زمانە كە بردوست اعتمادی نیست چە كونە غرە توان شد بكفتۀ دشمن نثر كارشناس چون بو كلماتی اشتدی دردللە نالش اتدی وایتدی بكا یتمزمی بو جانمدەكی دیش كە اوررسن دخی دیش اوستنە یتش نثر بوكلام ملك بومانك قلبندە تاثیر تمام ادب اول وزیردن اعرض اتدی وبرنە دخی التفات ایدوب ایتدی بوخصوصدە سن نە درسن وبو بابدە سن نە تدبیر صواب اوررسن ایتدی بن هلاكنی

روا کورمزم که صاحب مروت خصمنی ضعیف وبی طاقت کورجک
مرهم ومرحمت اله انک دردنه دوا وجراحتنه شفا ورمک کرک ومکارم
اوصافن انک حقنده اظهار ایدب مراسم احسانن انک بابنده مبذول
بیورمق کرک مشهوردرکه فجنی قوملق وامان دلینه فتمق وپایمال
افتاده لره دستکیر اولمق کرک بیت ره نیک مردان آسوده کیر • چو
استادهٔ دست افتاده • بعضی امور اولورلرکه کشی دشمننه دخی مشفق
ومهربان نته که خوف دزد اول زن بازرکان شوهرنه مهربان قلمشدر
ملک استفسار اتدی که نجه اولمشدر اول حکایت وزیر ایتدی بربازرکان
واردی غایت مالداردی اما بدسیرت وزشت صورتلکی هزار مالی قدر
واردی بوجمله ایله پیر وکران جان ونامهربان ادی نظم چودیودوزخ
ازعفرت رویی • چوزاغ کلخن ازبیهوده کویی • ازبن سنکین دلی
پولاد جانی • چوهجران دل کذاری جان ستانی نثر بومرد زشت طلعتک
بر زیبا صورت پاکیزه سیرت عورتی واردی که بدر منیر پرتو لمعهٔ
رخسار خورشید نظیریله شب تیرهٔ روز روشن قلردی چراغ جهانتاب
افتاب که قندیل طاق نه رواق اسماندر شعلهٔ شمع روی دلداراسی
یاننده محو اولوردی زبان زمان اول جان جهانک شرح جمالندن بو
بیت ایله متکلم ایدی نظم ماه نیکوست ولی روی تو زیباتر ازوست
سرو دلجوست ولی قدتو رعناتر ازوست بیت ماه طلعت نکارزهره
جبین • حسننک صانعنه یوز تحسین • وهزار دستان خیال بوستان

بیان حسب حالنده بو صورتله مترنم بیت نظیرن کورمش دیکمسه اصلا
نه یارتمش تعالی الله تعالی هرچه بر صفحه اندیشه کشند کلك شکل
مطبوع تو زیباتر از ان ساخته اند نثر هر لطافت که نهان بود پس پرده
غیب همه درصورت خوب تو عیان ساخته اند نثر بازرکان هزار جان
ودل ایله انك وصلنه متشوق وطالب اول صد هزار منزل انك
مجاورتندن متنفر وهارب اولوب نه انك افسانه سیله شیفته ونه
افسونیله فریفته اولوردی دایما جور وجفا ایدی وهمواره نفرت وایاده
ایدی اما شوهرنه هردم انك جفاسی وفای جدیده باعث اولوردی
وهر لحظه انك قهرنده مهرتازه حادث اولوردی مصرع مهر فزون نمیشود
تا نو بکین نمیشوی نثر نه بی تفرقه خاطر دست ارزوله سنبل زلفنه واصل
اوله بلوردی ونه بی خار خار محنت کلستان رویندن کل بوسه اله بلوردی
بیت من بنده ان روی که دیدن نکذارند دیوانه زلفی که کشیدن نکذارند
نثر اتفاق بر کیجه انك اوینه اوغری کردی اول زمانده مکر بازرکان
خوابه وارمشدی زن بیداردی دزدك حرکتن احساس ادجك خوف
وهراس الاغالب اولوب عز ونازی فراموش و ناچار شوهرنی کنار
ادب خواه وناخواه در اغوش اتدی بازرکان اویندی دولت بیداری
کنارنده کوردی کمال سرورندن جوش وخروش ایدوب ایتدی بیت
مکر بیدار شد بختم که ان رویی که درخوابم نبود امید بینش دیده
بیداری آید نثر ایا بو نه شفقت در که پرده عنبرین بنم حقمده ظهوره

کلدی یا بو بنده نه خدمت ایله بو دولته لایق و بو سعادته سزاوار اولدی
مصرع مهری که نبودت از کجا پیدا شد چون اطرفنه نظر ایتدی دزدی
میان خانه ده کوروب ایتدی ای مرد مبارک قدم و میمون فال مال و
منالم سکا اناک سدی کبی حلال اولسون هیچ تکلف چکمه استدیکک
قدر آل که برکت قدومکله بو جفاکیش بیوفا بکا مشفق و مهربان اولدی
بو مثلک فایده‌سی اولدر که بعضی مقام اولر که کشی انتقام قصد ایتدی‌کی
کمسنه یه دخی لطف واحسان ارزانی کورر حالا بو زاغلک دخی حالی
بو منوال اوزره در مصرع رحم کن چون حال وی دیدی که جای رحمتست
نثر ملک اوچنجی وزیرنده صوردی که سنک راینک بو امرده نیه
منجر اولمشدر ایتدی اولی بودر که ملک لباس حیاتی اندن خلع اتمیه
بلکه خلعت امان اله مخصوص قلب انار تربیت و عاطفتن انلک بابنده
اظهار ایلیه تا اول دخی انلک مکافاتنده خدمات پسندیده‌ی دریغ
طوتمیه بلکه الدن کلدکجه زبان مخالصت و مناصحتی برکار ایلیه بردخی
بو که عقلا جمعیت اعدایی پریشان اتمکه سعی ادرلر و مجعلرنه سنلک
تفرقه اتب ممکن اولدقجه میانلرنده مخالفت القا اتمکه قصد ایلرلر
اختلاف کلمه اعدا موجب ایتلاف دل و انتظام حال اولیادرنته که
دزد و دیو میاننده اختلاف سبب جمعیت خاطر زاهد اولدی ملک
استفسار اتدی که نه کیفیت اولمشدر اول حکایت وزیر ایتدی
روایت ایدرلرکه بر زاهد پاک طینت و عابد پاکیزه سیرت بغداد

حوالی سنده موضعده صومعه طوتدی واوقات صبح وشام ده عبادت
جناب ملك علامه جلّ وعلا اشتغال اتدی چون تعلقات حطام
دنیای فانیدن ال چکمشدی وصفحهٔ چهره روزکارده کعبتین سیا
وسفید لیل ونهارده غدر وبیوفالك نقشن معاینه اتمشدی
بلردیکه نوش مسرّت بی نیش مضرت میسّر اولمز ونقد کنج بیدرد
رنج لحصّل اولمز نظم بك كل بیخار درین باغ نیست لالهٔ او بی اثر
داغ نیست تیغ زند بر تو وکوبی خورست زرد کند روت وکویی
زرست فراغت زاویه سنده قناعت کربباننه باش چکمشدی ونهال
توکلی زمین درونده دکمش وتخم تحمل مزرعهٔ دلنده اکمشدی بیت
ماطرح قناعت ورضا افکندیم وز دوست بهرچه می رسد خورسندیم
القصه مزید صادقلردن برسی درویشلك فقر وفاقه دن نشو
مطلع اولوب مدد معاشی چون برکاومیش فربه که کام اَرزو سیر شکر
امیزله چرب وشیرین اولوردی برسبیل نذر زاهدك صومعه سینه
التدی اتفاق بر دزد بوحالی مشاهده اتدی وقوت طامعه سی
هیجان ایدوب صومعهٔ زاهده متوجه اولدی ناکاه بردیو کمراه ادم
صورتنه کروب انکله همراه اولدی دزد صوردی که سن کمسن ونه
طرفدن کلب نه جانبه کدرسن جواب وردیکه بن برغولم بوشکل
اله متشکل وبو صورت ایله متمثل اولدیغمه علت بودر که بوممالکك
خلایقی بو شیخك ارشاد وهدایتی ایله طریق توبه انابته سالك

اولمشدر اول سببدن بزم مزاج اضلال واعوامز فاسد وبازار
افساد و وسوسه مز کاسد اولمشدر دلرم که بر فرصت بولوب
انی هلاک کلزار جهانی خار وجود زاهد باردن پاک ادم بنم حالم
بو در که اشدرسن حالیا سن خبر ور که نه کشی سن ونه طرفه
کدرسن و بو حرکتدن نه برکت مراد ایدرسن دزد ایتدی بن بر مرد
بیشه یم شب و روز بو اندیشه ده ایم که حلقک مالنی تاراج ایدم
زاهد مزبورک بر فربه کاومیش وارمش حالیا قصدم بودر که دراز
دستلک صنعتنه سحر ساهری کوستروب کاو مزبوری اول کوتاه
آستانک صومعه سندن بر حیله ایله اخراج ایدم دیو ایتدی فمرحبا
بالوفاق علی احسن الاتفاق مصرع ای جان جهان تو یار مانی نثر
بحمد الله که رشته اتحاد مابینمزده مبرم ورابطه جنسیت که علت
ضم در میانمزده محکم در دعوی اتحاده بو قوی شاهد در که هر برمزک
مقصود واحد ومقصد معبد زاهد در پس موافقت ایله بوله کردلر
وشبانگاه صومعه زاهده واردیلر زاهد وظایف عبادتدن فارغ
اولمشدی وسجاده سی اوزره کریبان مراقبه یه باشن چکب دزد
خواب غفلت دماغنه یول بولمشدی دزدک خاطرینه بو خاطره
خطور ایدی که چون غول انی قتل مشغول اوله محتمل در که فریاد
ایدب جوارنده اولان خلایق متنبه اوله لر بو تقدیرجه کاوه داو
دملق میسر اولمز دیو دخی بو فکره دشدی که دزد کاوی الحق البته

قیوبی اچه کرك شاید که صریر بابدن زاهد خوابدن اویانب عزایمه
مشغول اوله بو فرص اوزره اکا ظفر بولمق منصور اولمز پس دزده
ایتدی کرم ایله که بن زاهد قتل ایدم صکره سن کاوی اله کده سن
دزد ایتدی لطف ایله سن بران ارام ایله تابن کاوالم بعده سن انك
امرك تمام ایده سن بو خلاف انلرك میانده قایم اولدی عاقبت
مقاوله لری مجادله یه نهایت بولدی دزد زیاده مضطرب اولوب اعلی
صوت ایله زاهده ایتدی اکاه اول که بو دیو سنی هلاك اتمك
دیلر دخی یك یره حمیتی ملتهب اولوب فریاد اتدیکه بیدار اول که
بو دزد کاوی الب کتمك استر زاهد انلرك اشوب وعربده لرندن
اویانب خروش اتدی اطرافنده اولان احباب واصحاب متنبه اولوب
صومعه زاهده شتاب اتدلر دزد ودیو هر بری برطرفه قجدلر کتدلر
وزاهدك مالی ونفسی اول ایکی ظالمك خلافی وجدلی سببی ایله صحیح
وسالم قالدی بیت چو در لشکر دشمن افتد خلاف چرانیغ باید از غلاف
نزجون وزیر ثالث بو کلام تمام ایتدی اوّلکی وزیر بو یکی وزیرك
تدبیرنده برغضب اولوب ایتدی شویله فهم اولنور که بو زاغك
مکر فسونیله مفتون اولوب بو معامله ده غبن فاحش ایله مغبون
اولدکز زنهار زنهار خواب غفلتدن بیدار وشراب جهالتدن هشیار
اولك وکوش هوشکزی پنبهٔ پندادردن خالی قلك وبو امرك
عواقبنده ذهن ثاقب ایله فکر صایب واجب بلك که عاقللر

مکر اعدادن تحفظ بابنده طریق احتیاطدن خروج صواب کورمزلر
واندک کفتار دروغ و کلام بی فروغلر ایله طریق مستقیم دن انحراف
کوسترمزلر و عاقللر بو معنی یه التفات ایتیب جزئی تملق وملایمتلرین
کلی تعلق و ملاطفت ایله تلقی قلرلر و عداوت موروثه وخصومت
قدیمه یی فراموش ایدوب صلح واشتی ایله کوکلارین خوش ایدرلر
بلمزلر که دشمن هزار نقش محبت کوسترسه هنوز هوای صفا
غمام کدورتدن صحو اولمز بیت زلف هندوی تو کفتم که دکر ره نزند
سالها رفت و بدان صورت سان است که بود نثر بو مجیدر که طراز
بصره سزلک بصرکزده طرفه بغداد کورنور و حرمهره یی اعتبار سزلک
وار کفتار زن بدکرداره فریفته اولدی ملک استفسار ایتدی که نیجه
اولمشدر اول حکایت وزیر ایتدی روایت ایدرلر که شهر سراندیب ده
بر درودکر واردی بلاهتده هبنقه زمان ادی و بر زن واردی ملاحتده
زلیخای دوران بر آهو چشم ایدی که بر عشوه ایله هزار شیر شرزه
شکار قلوردی و بر شیوه ایله روباه عقل حیله کاره خواب خرکوش
ویردی نظم نکار تیر مژکان قوس ابرو مه عقرب ذویب سنبله مو
بت جوزا کم خورشید ایام اسد چشم و حمل دم حوت اندام نثر
درودکر اکا اشفته اولب بر زمان انسز اولمزدی و بر ساعت انی
کورمسه راحت و آرام بولمزدی زن اکرچه ضروری انکله مصاحبت
صوری ایدردی اما معنی ده باشی اخیار له خوش اولب بزم عشرت

جام محبتی غیرلر یادنه نوش ایلردی انلرک جوارنده برجوان
واردی که قد بلاسی کویا بر سروادی که چمن باغ جنان ده
بتمشدی بیت رخی جنانک زخورشید وماه نتوان کرد خطی چنانکه
زمشک سیاه نتوان کرد نثر زنک مرغ دلی انک دام محبتنه طوتلدی
جوانک دخی کوکلی شکاری زنک عشقی کمندنه کرفتار اولدی
اخرالامر وسایط میانده کذب مراسله مواصله یه ومعاشقه
ومعانقه یه مبدل اولدی ومقدمات کلام وپیام عیش مدام و
عشرت صبح شام سرانجام بولدی . حسودلردن برطایفه که ایکی
یارک مواصلتی رشکی انلرک قامتلری بیزلی یای قلردی و ایکی
رفیق میاننده شمع صحبت افروخته اولسه انلرک دللری فتیلی
شعله اتش حسدله یازیا قلردی بیت هرکز حسد نبردم بر منصبی وملا
الا برانکه دارد با دلبری وصالی نثر اول حاله مطلع اولوب تجاری
کیفیت کاردن خبردار اتدلر بیچارنک اولقدر غیرت وحمیتی یوغدی
که برطریق معقول اله انک تدارکنه مشغول اولیدی بیت براشتر
ادلره بی غیرت اولمق چوغیرت اولمیه یک عورت اولمق نثر بس
عورتنه ابتدی سفر زادن مهیا قل که دوستلردن بعضنی زیارت
اتمکه کتسم کرک اکرچه که مقصد سفرم بعید ومسافه مسافرتم
مدید دکلدر اما برقچ کون انده توقف اتسم کرک بلمزم که سنک
نار فراقکه نجه صبر ایده بلم وبار اشتیاقکه نه طریق ایله تحمله قادر اولم

بیت ای بلکام مرا از رخ تو مهجوری • خود که باشد که بکام از بو کزنید
دودی نثر زن دخی تکلف اله تحسر وتحزن اظهار اندی وهزار زحمت
وخونابه ایله کوزلرندن برایکی قطره یاش اقتدی وفی الحال نوشته
احصار ایدوب شوهرینی اویدی توجدی وداغ اندی چون نجار کتدی
عورته زبان نصیحتی برکار ادب ایتدی ای نکار زنهار که قپوی اجوق
قومیب محکم بند اده سن واسبابمی محافظه ایدوب بنم پندمی کوش
هوشکه پیوند ایده سن بیت کنجکه مهرمیله مهراوره سن حق کوزتمکله
ارکبی طوره سن نثر زن شوهرنک پندنی قبول ایتدی سوکندله موکد
قلدی وهمان لحظه که ار کتدی جانانه خبر اندی وایتدی مصرع
بیا بباغ که کلها شکفت وخار نماند نثر جوان وعده قلدیکه چون کجه
برنج ساعت کچه طلوع صبح وصالمه مترقب اول زن اول وعده ایله
شادمان اولب کباب شراب احصار ادب عشرت اسبابن مهیا قلدی
زهی سعادت طالع اکر شبی ان ماه بکلبهٔ من بیچانمان فرود آید نثر
درود کر کدب اخشامه دک بربرده توقف ادب بیکاه بر محفی راهدن
خانه سنه کلدی اتفاق اول وقت ادی که مهرله ماه بر برجده قران
امتشدی وایکی یار علی رغم الاغیار بر برنک دیدار ایله خوش حال اولمشدی
کاه جوان ماه جبین برکمنه رنکین وخنده شیرین اله زن نازنینک
خرمن صبرنه انش اورردی وکاه اول شوخ طناز عشوه وناز وکرشمهٔ
دلنواز ایله جوان جانانک متاع روح روانن غارت قلردی مصرع

دو بت نازنین عقل فریب • پای تا سر همه لطافت وزیب • این برخ شمع
هر شبستان بود • وان بلب نقل می پرستان بود • بیچاره اول قدر
توقف اندی که انلرک جامه خوابه میل اندی اهسته اهسته
بونلرک یاننه برکوشه ده سکدی یاتدی تا باقی مصاحبتلری دخی
مشاهده قله و حقیقت حالی کندو کوزیله کوروب انلرک حقنده دد[کلری]
واقع می در بله بو اثناده ناکاه زنلرک کوزی انلرک یوزنه راست کلدی
ارنلرک کتمسی بو حالی تحقیق ایچون بهانه ایمش بلدی فی الحال دیلک
مکری انش فکر ایله قیندوب معشوقنه سر ایله ایتدی جهر ایله بندن صور[دی]
که بنی می زیاده سورسن یوحسه شوهرکمی جوان دفع صوت له ایتد[ی]
ای سرو چمن ملاحت قامتک کبی راست سویله که جان و دلدن بکا
می زیاده مایلسن حلالکه می زن ایتدی بو سواله سبب ندر بو محال
یعنی طلب نه جواب بیم جاندن سوال اولی تکرار و زبان الحاجی برکار
اندی زن ایتدی سوزلک طوغرسی بودر که عورتلر اکثر یا سهو و
غفلت یا لهو و شهوت جهتندن بو مقوله حرکت ادرلر و نا محرملر له
همدم اولوب بیگانه لر له مناسبت و اجنبیلر له مصاحبت ایلرلر اما چو[ن]
حاجت نفسلری روا اوله و سورت شهوتلری انکسار بوله بیگانه لر
حکمن ورب نظر اعتباردن دور ادرلر و مجالستندن اعراض ایدوب مصا[حبتندن]
نفور ایدرلر بیت ترک یاری کنند و دلداری • دوستی خود نبود پنداری
نثر اما شوهر نور مثابه سنده در بصرده و قان منزله سنده در بدنده

اجان بودکر بز و از بشان کریز نیست نهال عمر وجوانیدن برخوردار اوله
اول عورت شوهرن کندو نفس نفسندن عزیز کورمیه و زلف کبی
قدی لام وشراب زندکانی حرام اولسون اول زنه که حلالنی جان
سیرینندن لذیذ بلمیه و سرمایهٔ حیاتی انلک رفاع حالی وفراغ بالی
و انتظام امور معاد ومالی ایچون دله‌میه بیت وفامبا امیدم اکربغیر
تو هست حرام باد حیاتم اکر برای تو نیست نثر چون دوردکر بوفسون
فانه اشندی کوکلنده رافت ومرحمت اناری ظهور ایدی وعرق
شفقت ومحبتی حرکت ایدوب کندویه ایدی او قلمشدی که بو عورت
حقنده بندن برمضرت صادر اوله خدای پروردکار حضورنده شرمسار
کناهکار اولیدم بو دردمند حقنده نه عجب سوء ظن ایتمشم بو مسکین
خود عاشق زار ایمش وبنم محبتمدن شب روز بیقرار ایمش انلک
بکا بو قدر تعلق وتعشقی واردر دین محبت وآیین مروتده لایق بودرکه
انلک خطاسنی یوزنه اورمیم و بو معقوله نه‌دره‌لردن که اندن صادر
اولدی اغماض ادب اندن اعراض کوسترمیم که هیچ افریده سهو
وغفلتدن عصمت و برینده به بند شهوتدن خلاصه طاقت میسر
دکلدر ع کسی کجاست که او دمنی نیالود است نثر حالا صلاح بودرکه
شراب عیشلرین انلره تلخ ایتمیم واب دولرین دوست دشمن اوکنده
خاک فضیحته دوکمیم که ظاهر بودرکه بو عورت بو نوع حرکتی
سهولهو جهتندن ایتمشدر قصد له عمد له ایتمش دد فرضا که اوله

اوله اوطه بوردکه حملاً للمؤمن علی الصّلاح انی صلاحه حمل ادب نظری
انک هنرنه حصر ایدم ودیده می انک عیبندن کف ایدوب قبایحنی
ذیل اغماض ایله ستر ادم کرهنر داری هفتاد عیب دوست نه بیند
بجزان یک هنر پس همان اول کوشه‌ده خاموش اولوب اوتردی
تا اول وقته دک که انلر عیشدن فارغ اولدلر درایت شب نکونسار
وعلم روز عالم افروز ملامس انجم سیّار اولدی بیت اچلدی طره شبدن
دم روز صاچلدی نور صبح عالم افروز نثر مرد بیکانه طوردی خانه‌سنه
بیوردی وزن جامه خوابه کندوسن اویقویه اوردی درودکر
اهسته اهسته یرندن طوروب رفق لطفله کلب عورتی یاننده اوردی
وآستین لطفله غبار ملالی رنک چهره سندن کوتروب نرم نرم النی
انک اعضاسنه سوردی تازن پر فریب کوزین اچوب ادنی بستری
اوسننده کوردی فی الحال یرندن طوری کلوب ایتدی بیت دمید
صبح سعادت که یار باز آمد هزار شکر که ان غمکسار باز آمد نثر
پس صوردی که سعادت وسلامت ایله قچن کلدکز ایتدی اول وقت
که اول بیکانه ایله اشنالق جامنی نوش وساعد اوزو یله میان
شاهد وصالی در اغوش ایدردک امّا چون بلدمکه سکا البته بر
ضرورت حادث اولمشدر که بو مقوله فعله باعث اولمشدر شرایط
لطف ومروّتی رعایت ایدوب حضورکزه مانع اولمدم علی الخصوص
که بو واسطه ایله بکا نه مرتبه‌ده مهر محبتک وار ادکن بلدم وبکا کمال

میل و تعلقکه مطلع اولدم و جزم قلدمکه حبالکی بنم مواصلتم ایچون استرمش سن و سنذن بو نوع حرکتک صدورنه علت یا سهو و غفلت و یا نوقان شهوت ایمش بنذن ابا و نفرت و غیره میل محبته دکلمش سن بکا بقدر الطاقه سنک خاطرکی رعایت اتمک واجبدر و دایرۀ عرضکی صیانت ایدب ممکن اولدقچه حمای حرمتکی حمایت اتمک لازم قلبکی قوی طوت خوف و هراسه کندوکه یول ورمه و وحشت و هستلردن بری اول و بنی عفو ادب معذور بیورکه سنک بابکده ارباب غرض قولنه اعتماد ایدب من یسمع یحل مفهومی موجبنجه سکا سوء اعتقاد اتمشدم بحمد الله والمنه که بنم ظنمه موافق و خلقک مساوی سنه مطابق حقمده ع سهو بود انچه ما گمان بردیم نثر زن دخی زبان سحر انگیز له کلمات مکر امیزی درمیان ایدوب جانبین دن خشم و خشونت و عنف و رعونت زایل اولوب موجبات وحشتی بالکلیه فراموش و دست مصالحه و مصافحه ایله دوش ملاطفت و موافقتی در اغوش اتدلر و نجار زبان اعتذار له بو معنیی تکرار ایلدی ترکی چو بلدک اصلنی بو داستانک صفین اوله امین مکرندن انک که مکری محکم و کیدی متین در بولردن دور اولن حقه یقین در نثر بو مثلی ایراد دن مراد اولدر که سن دخی اول نجار کبی که اول زن بد کردارک کفتارنه فریفته اولدی بو زاغ مکار و حیله کارک دام تزویرنه کرفتار اولمیه سن و انک زرق شعبده سیله شرط احتیاطی الدن قومیه سن بیت بقول خصم بد اندیش غره نتوان شد کسی که

کرد چنین عاقبت پشیمان شد نثر بعض دشمن اولرکه خصمنك حالنه مطلع اولمدعی سببدن اکا ظفر بوله‌میب صرورئ زرق وتزویر مقدماتنی ترتیب ایدر و خیرخواهلق یوزندن نصیحت آمیز کلمات ادب اول حیله ایله کندوسن اکا تقریب ادر تا آخرکار واقف احوال ومطلع اسرار اولوب بصیرت کامل ایله مترصد فرصت اولور طورر و وقتنده هر زخم که اورر صاعقه اثار کبی خرمن وجود خصمنك کلن کوکه صاوورر وخدنك مکری تیر قصا کبی بی خبط و خطه هدف مراد ونشانه مقصوده راست واورر زاغ ابتدی ای ستمکار دل ازار بو جرب زبانلق نه بی مفید اولور بو قدر سخن ادالك نه مصلحته یارار یعنی بکا اولن ظلمك وبنم حقمده واقع اولان جورك حیله ومکرله نه مناسبتی وار هیچ بر عاقل غیره راحت ایچون کندویه جراحت رواکوررمی اوحده نوش وعیش ایچون کندویه نیش وریش اوررمی بنم حالمی حیله‌یه نسبت اتمك غایت غباوتدن ناشی درکه کون کبی روشن ومعاین درکه بو عقوبات بنم ملك زاغانله مخالفتی باداشیدر وزیر ایتدی ای بدفعال سنك مکرالکه حسب حالك دلالة واضحه ایله دال در و خدعه واحتیالکه برشمه‌سی وله محتاله اده بلمك محال درنکه هر داغ طوع ورغبت ایله اودلمشدر وهر زحمت بر رحمت وهر جراحته بر راحت ملحوظ اولمش محصل کلام کام خاطرنده اولان لذت انتقام بو عقوبت شراب بد کوادین مذاق امیدکه سازکار قلمشدر نیچه کمسنه‌لر هلاك اعدا ایچون

نفسلرینی فدا ایتمشلردر و مخدوملری باینه شکر نعمتی ادا و حقوگذارلك
وهواداراق نامن جریده روزکاره املا ایتمك سوداسیله کندولرین
ورطه عنا و گرداب فنایه ایتمشلردر نته که اول بوزینه یه اعدادن
اخذ انتقام ایچون نفسی فدا ایتمکله حقوق صحبت یارانی ادا ایتمش
درملك بوم صورد یکه نجه اولمشدر اول حکایت وزیر ایتدی روایت
اولنور که میمونلردن برجماعت کثیره برجزیره ده که میوه سی بی شمار
وآبی خوشگوار وهواسی مزاجلرینه سازکار ایدی مأوی طوتمشلردی
برکون اول قومك اکابرندن برجماعت بردرخت سایه سنده اوتورردی
وهر طرفدن چوکان زبان اله سوز طوپن اوردلردی برزمان پسته
کبی لب خندان اله فندق وفستقدن خبر وردلردی برساعت لطافت
انکور پرنور وحلاوت انجیر بی نظیردن حکایت قلرلردی ناکاه برخرس
دشت اول نواحی بی کشت ایدرکن انلره اندن راست کلدی وانلرك بو
جمعتدن پریشان ومصطرب وکانون درونده آتش رشك وحسد
ملتهب اولوب کندویه ایتدی روا میدر که بو میمونلر بو مواضع نزه
ومراتع خرم ده که غیرت بوستان ارم در تر و تازه میوه لر بیه لر اوتوره لر
وحریر نظیر چمنلر ونسترن وباسمن وسمنلر اوزرنده یاته لر طوره لر
بن دلخسته وخاطر شکسته ایله اج ومحتاج کچم وهر زمان کاسه
دوراندن سوربای مجاعت وشورابه ریاضت اچم هزار زور وزار ایله
برجیفه اله کرسه عید اکبر قلم ومحنت بسیار ایله بر استخوانه الم ارسه

نعمت وغنيمت بلم بيت رقيبان در بهار وصل او بشكفته همچون كل چرا
من دم خزان هجرى برلك ونوا باشم نثر پس انلرك مجمعنه متوجه
اولوب قصد اتدى كه جمعيتلرين پريشان قله وبنياد حضورلرين برباد
ايدوب اول مقام جنت نشانى مخلب تغلبله اللرندن اله بوزينه شور
وشغبى حددن كچردلر وبر لحظه ده سيچروب عدد بوزينه جمع اولب
جنك اتدلر اخر الامر پنجه وچنك وصرب سنك ايله خرس خريصى
مجروح وللك ايدب ميدان فسيح جهانى كوزنه تنك اتدلر بيچاره خرس
خام طمع باغ ارزوسندن ميوهٔ مرادى ادمدين برلك وباد عشرتى پژمرده
اولدى وزاويهٔ خاطرى پرتو شمع حضورله منور اولدى چراغ قوت و
زورى مرده اولدى بيت نارسيده بلبم جرعهٔ از ساغر عيس ميزندد ست
جفا جام مرادم برسنك نثر القصه خرس ستمكار هزار زور وزار ايله
ميمونلر ميانندن قچب كوهساره دشدى وفرياد وخروش ايدوب باشنه
كندو جنسندن بيحد وبيحساب وحوش اوشدى چون انى اول حالده
كوردلر كيفيت حرب وكميت ضرب دن صوردلر خرس فقير صورت
ماجرائى نقير وقطمير تقرير اتدى وايدى بوندن ارتق كم ناموسلق
وغيرتسزلك نجه اولورمى كه خرس قوى هيكله بوزينه ضعيف بيكرددن
بو عار وشنار لاحق اوله هركز قديم الايامدن بزم ابا واجدادمز بوندن
بو بر نامللى كورممش اشتممشلردر وبزم نسلمز بو اصل خجالت وحقارتى
قبول اتممشلردر شويله كه دفع عار واخذ نارده بزدن مساهله جايز اوله

تا قیامته دک بو بدنامک صفحهٔ روزکارده باقی و پایدار قله صلاح بودرکه
همدستان اولوب بر شبیخون ایلهلک دوز حیاتلرین تیره و غبار کارزار ایله دیده
امیدلرین خیره قله وز نظم کرار کردش چرخ باشد امان بخواهیم کین خود
ازبد کمان چنان سر بکوبیم شان در ستیز که ماند زما نام تا رستخیز
نثر هر سلرک عرق غیرتلری مضطرب و آتش حمیتلری ملتهب اولوب
دهان لاف وکزافی آچدیلر و اغزلرندن کف جدال و خلافی صاچدیلر
و ایتدی نظم مخالف چو مور است ما اژدرها. کجا کرد از پنجه مارها. زما
رایت جنک افراشتن. ز دشمن سر و تاج بکذاشتن نثر بونلک اوزرینه
مقرر اتدیلر که همان اول کیجه اشتغال آتش قتال اشتعال ایدوب نار
کارزار و شعلهٔ کیردار ایله بوزینهلرک خان و مانلرینه آتش بوراورهلر
و خانهٔ حیاتلرین یقوب خرمن وجود یقب کلن کوکه صاورهلر چون شیر
ذنبِ چنکال مهر پیشه زسپهردن فی عین حامیه چشمه سارنه باندی
و دبّ اکبر و اصغر حوالی قطب شمالی ده حرکته اغاز اتدی بیت چو خورشید
تابنده بنمود پشت هوا شد سیاه و زمین شد درشت بالکلیه اول کوهسارک
خرسلری بی حد و بیحساب حربهٔ حرب ایله بوزینهلر جزیرهسنه شتافت
اتدیلر شاه بوزینه کان ارکان و اعیانلرن بر جمع ایله شکاره کدوب اول
میان بیابانده قالمشدی و سایر خدام و خشم هجوم دشمندن غافل
هر بری کندو مقام و منزلنده ارام قلمشدی ناکاه بر سپاه نجه سپاه
بر بلای سیاه بوزینهلرک کشور و لشکرک قدوم و هجوم اتدیلر

بیت سپای چو مور وملخ تاختند به تیزی جهان درجهان ساختند
نثر بوزینه لرك اكثری هدف تیر وماده وعلف شمشیر بوار اولوب
روی زمین وداع اتدلر وبقیة السیف مجروح وافكار هزار زور وزار
ایله اول ورطه خونخواردن كناره ایتدلر حرلر چون اول بیشه‌نك
نشانی انواع نعم له مالی واول آبادانی اعدا ومدعیدن خالی كوردلر
همان اول مقامده پای اقامتی دامن سكونه چكدلر واول خرس جفا
دیده وستم رسیده‌یی كندولره امیر ادب دست تسلط وتغلبی دراز
اتدلر وهر نعمتی كه بوزینه لر مرور زماننله جمع اتمشلردی ید غضبله
اولوب نهب وغارته اغاز اتدلر ع الله الله كه تلف كرد وكه اندوخته
بود نثر چون تباشیر صبح عیان اولوب چهرهٔ جهان رخسارهٔ خوبان كبی
تابان اولدی وجمشید خورشید خلیفهٔ زمان حضرت سلیمان خان
صاحب قران كبی سریر زرین اوزره جلوس ایدوب روی زمینه فرمانی
روان اولدی بیت چكب لشكرینه سلطان خاور جهانی سرتسر اتدی مسخر
نثر ملك بوزینه كان بو حال شكار كنان جزیره جانبنه مائل اولوب اثنای
راه‌ده هزیمتیلردن بر جماعت كه میان كرداب بلادن بیم جان كناره امانه
یتشمشلردی قرشو كلدلر وخروش وفریاد آتش تأثیری كوش فلكه ایره
تیره لر ملك كیفیت حالدن سوال ایدوب صورت واقعه یه مطلع
اولیجق كانون درونده دیك غیرت قنلیت وانكشت حیرتی دندان
كنار ~~املنه~~ حسرت له جبلیت ایتدی دریغ اول ممالك محروسه كه

دست نصرتندن چقدی وحیف اول جزایر معموره به اعدا بیگانه لر
النه اوشدی و آویلا که بخت برکشته خاك ادباری بزم فرقره نثار
اندی واصلتباه که دنیای غدار بزدن کنار ایدوب دولت ناپایدار
صدمرحله بزدن فرار اندی نظم بوستان دهر را برك نوایی لشر نندید
چهرهٔ اقبال را رنك وفایی کس ندید• بر فریب اباد گیتی اعتماد از
عقل نیست• زانکه زو بر فتنه تر محنت سرای کس ندید نثر سایر سپاه
که ملازم رکاب پادشاه ایدی لر اضطرابه اغاز ایدب هر بری مال
ومنال واهل وعیاللرایچون نوحه وزاریه باشلدلر انلرك میاننده
میمون نام بربوزینه وار ایدی بنام عقل وخردله بین الاقران
مشارالیه بالبنان ادی وفضل وهنرله سایرلردن امتیازی مستغنی
عن البیان ادی بو سبب ایله انلرك میاننده حرمت تمام واردی و شاه
وسپاه انك میامن ارا وافکار ایله استظهار اولوردی نظم از بن
روشن دلی صافی ضمیری بتدبیر درست اقلیم گیری زها خاکرداد ور
نکته وانی عطارد و چاکرش در جامه دانی نثر میمون چون ملکی محزون
وسایر حشمی سرنکون کوردی زبان فصاحت ایله نصیحته اغاز
ایدوب ایتدی نظم بربلا نازل اولسه اتمه جزع کانده وار ایکی سرات
بنون اوّلا دوستلر اولور غمکسن ثانیا شادمان اولور دشمن
نثر نزول نوایب وحصول مصایبده جزع وفزع ایدنده بی ثواب ایدی
دن محروم ایدر وقلت صبر وخفت عقل وسقامت رای ایله مشهور

وموسوم ادر بو مقوله وقایع که احیانا واقع اولور تلافی وتدارکنه
ایکی قسنه نافع اولور برسی عروهٔ وثقی اصطبارده تمسک درکه
شجرهٔ صبر مثمرهٔ ثمره حاجات در و بحکم الصبر مفتاح الفراج تحمل کلید
ابواب حصول نجات و وصول درجاتدر نظم کلید در گنج مقصود
صبرست دربسته انکس که بکشور صبرست زآینه سینه درد مندان
غبار ستم انکه بزدود صبرست نثر بری دخی رای راست وتدبیر درست
وفکر ثاقب ورای صایب درکه چون برق رای صایب صاحب ذهن
ثاقب شب واقعه ده لامع اوله ظلام ظلمی هوای مظلومان ستم
دیده دن دفع ایدر وفارس میدان فراست برساعت فکرله هزار ساله
حیله ومکری کندودن دفع ایدر توان بمرهم تدبیر نیک ورای صواب
ع جراحت دل صد پاره را دوا کردن نثر ملک بوزینه کان مضمون
کلام میمون ایله متسلی اولوب صوردیکه بو کاره چاره نه در میمون
خلوت طلب ایدی و ایتدی ای ملک نامدار بنم اهل و فرزندم و خویش
و پیوندم بو کرده ستمکارک النده کشته وشیشهٔ عار وناموسمز بو
بد کردکلرک زخم سنک ظلم ایله شکسته اولدی مقرردرکه بکا
انلرک حسرتیله عمرون لذت وبو فضاحتله حیاتدن راحت متصور
دکلدر بیت بی روی تو زنده می توان بود ولی . ان زندکی از هزار مردن بترست
نثر چون عاقبت کار رخت زندکانی غرقاب بواره دشمک مقرردر
اولی بودرکه برسبیل تعجیل کندومی بوفنای فنا وتنکنای دنیادن برای

بقا وفضای راحت فزای عقبی یه یتشدرم وحق نعمت ملکی ادا
ونفسمی انلک بولنه فدا ایدوب یاران کریم ودوستان قدیمک انقامن
کام حیاتنه شیرین وخوش در وشراب قهر استیلادی بزم زندکانی ده
صفا بخش درسن خاک اولجق قنو عالم یا خراب اولمش یا معمور وسن
هلاک اولجق بنی آدم یا محزون اولمش یا مسرور بیت زین چمن چون
شدی در پرده‌ٔ خواه کل تازه خواه پژمرده نظم میمون ابتدی ای ملک بو
دام نکبانه که بن کرفتار اولدم هزار مماتی حیات اوزره ترجیح وفنایی
بقا اوزره اختیار اتسم عجب دکلدر که نور دیده تماشای جمال زن
وفرزندله حاصل در انلر خود نقاب ترابله مستور اولمشدر وسرور
مشاهدهٔ عیال وخوش وپیوندله متواصل در انلرک دخی خرمن
وجودی صرصر هلاکله هبا منثور اولمشدر بازار دنیای بی مال ده
سرمایهٔ فراغ بال ورفاع حال مال ومنال در معلوم در که هب موروث
ومکتسب دست خویش خصم بدسکال و پایمال دشمن بدفعالدر
حالا دلرمکه ملکک وظایف حقوق نعمتن بو خدمتله ادا قلم وسایر
احباب واصحابک دخی جراحتلرنه مرهم راحتله دوا قلم وسایر اجناس
ونقد جانی نثار اتمکله اخذ ثار ودفع عار ادم وابنای جنسمک لباس
ناموس صابون غیرت ایله بو حقارت لوثندن یویم آردم وبو
وسیله ایله بو روزکار ناپایدارده نام نیک وذکر جمیل تا و کار قویم
کدم بیت بنام نکو مردیم اردوست کزین جمله مقصود نام نکوست

نثر ملك كركدركه بنده ایچون غم چکمیب دل مبارکن شاد اده وچون
احباب ایله صحبت ادین آباد ایده بنم وفادارلغمی اونتمیب بردعا ایله
یاد ایده بیت چو درمیان مراد اورید دست امید زعهد صحبت مادر
میانه یاد ارید نثر ملك ایدی سویله کوره لم که بو مشکلی نجه اتامل
تأمل ایله حلّ اتدك وبو جمری نجه ضیمری تدبیر ایله حلّ اتدك میمون
ایدی بر فکر ایندم اکر شرف قبول ارزانی بیورلرسه اومرمکه ملك
دولتنده دشمن شومی بریّه هلاك ایده معدوم ایدم وحزم بودرکه بو
تدبیر ایله اعدای خاکساری شعلهٔ سموم ایله موم کبی اردب صوم ایدم
صلاح بودرکه فرمان ایده سن تا جلادان جره دست بنی مثله
ایدب دست وپایمی شکسته ایده لر وبو بیشه کنارنده برغه لرکیده لر
وملك کندو ملازملر ایله ومنهزم اولانلردن کندولا زملر ایله فلان
موضعه متوجّه اوله وایکی کون کچدکدنصکره اوچنجی صباح کله لر
کندو منزللرنده فراغت وحضورله اقامت قله لرنه دشمندن اثر
بوله لر ونه من بعد انلرك جنسندن متفرّ اوله لر ملك همان
رای میمون موجبیله فرمان ایدوب بیوردی تا انلك کوشلرین کوشهٔ
دندان ایله قوبردلر واطرافنی خرد ایله ایدب تنه هجدوکران زخم
اوردلر ونالان وحزبوان اول بیشه کنارنده عدو قریب برکوشه ده
برقدلر وشاه وسپاه اول جوانبده برجایکاه حصینه پناه ایدب
منتظر فرصت اولوب طوردلر بیچاره میمون اول کیجه زخم نیش

ورنج ربشدن بر وجهله نالس ادردی که دیدهٔ سنك سخت انك
اصطرابی اشتسه فرهادقلردی کورسه رفت ایدب آب اولوردی
وکوشهٔ کوه بیستون صدای درد آمیزن اشتسه فرهادقلردی
ملك خرسان شاه خراسان کبی علی الصباح اول اطرافی طواف
ادرکن ناکاه اول نالهٔ جانکاهی اشتدی و اوازجهتنه متوجه
اولوب میمون اول حال اوزره مشاهده اتدی بونلك برله که غلیظ
القلب ادی اکا رقت ایلدی وباوجود که سخت دل ایدی کوکلنده
ملایمت وملاطفت ظاهر اولدی وانك تفتیش حالی وتفحص ما فی
البالنه اشتغال ایدوب بو اجمالك تفصیلنی استفسار قلدی میمون
دخی فراستله بلدیکه بو قومك ملکی در دعا وثنا یه اغاز ایتدی و شان
ملوکه لایق مراسم تعظیم وتکریمی تقدیم اتدکدنصکره ایتدی بیت ز چشم
ودل بدن خالیم در آتش وآبست بچشم بین وبدل رحم کن که کار
خرابست نظم ای ملك بن حقیر شاه بوزینه کانك وزیم اتفاق انکله
شکاره کدب شب شبیخونده بو معرکه ده حاضر دکلدم یارنده سی
لردن هزیمتی بری کلب ملکك بو دیاره قدومندن خبر ورجك
امیر بوزینه کان بنم تدبیرمه زیاده اعتمادی اولدغی سببدن بو کاره
بندن برچاره التماس اتدی بن خیر خواهلو جهتندن انی خدمت ملکه
دلالت ایدب ایتدم صواب بودرکه کمر اطاعتی درمیان ایدوب
ملازمت باب ملك شتاب ایده وز ونکبات زماندن انك سایهٔ دولتنه

التجا ایدب نوایب دوراندن انک درکاه فلک دستکاهنه پناه قلدوز

نظم در پناه همت صاحبدلان راه جوید هرکه هست از عاقلان
کر تو در کلشن درایی کل بری سوی بستان بکذری سنبل چری

نثر ملک بنم کلامدن آشفته اولوب حاشا بو بیشه به مستولی اولان جماعت ایچون ناسزا کلمات ایلدی ودهان طامالی اجب وز زهرلر صاحب انواع ترهات سویلدی چون انک حقوق نعمتی قلبمده راسخ و محافظهٔ شکوه وسوکتی زمین دلمده شامخ ادی انک بکا شتمنه وبنای عرضمی هدمنه مقید اولمیوب بردفعه دخی انی بو سودادن منعه وشربت نصیحتمله مرض ماخولیاسنی دفعه مشغول اولدم عاقبت نفسنه خشم وغضب غالب اولوب بیوردی تا بکا بو سیاستی اتدلر وایتدی بو بدکرداری که پادشاه دشمن وسپاه اعدانک هواداریدر وارک اول جزیره یه قریب برموضعده بزغلک تا اول لحالده کوره سن که انلرک جانبنی نه وجهله حمایت ادرلر وبو خیرخواه لقدم حقوقنی نه خدمتله رعایت ادرلر پس بکا بو عقوبتی اتدلر وبو کوشه زار وعریوان قودلر کتدلر سوابق حقوق خدمتنه لواحق حقوق محنتله مکافات اتدلر بو کلماتی ایلدی وبر درد ایله اغلدی که ملک خرسانک اتش رقتله جکرینی داغلدی وعابت رحمتدن قطرات اشک کرم دیدهٔ بی شرمند طملدی

بیت کر بنالم سنک را دل خون شود ور دیکه بکریم دیده جیحون شود

نز ملك ایتدی كه حالا بوزینه‌لر فنده كتدلر جواب ویردیكه بر بیابان
واردر كه آكا مردازمای دیرلر اكا پناه اتدلر قصدلری بودركه انده
لشكر جمع ایدوب ناكاه بر سپاه جراد ولشكر خونخوار ایله سزه شبیخون
ایده‌لر ملك خسانك بو سوزدن بلكلدی وایتدی ای میمون صلاح
حال ندر مبادا كه علی الغفله بزه فرصت بولوب برآفت یتشدره‌لر
میمون ایتدی ای ملك بو فكرده خاطرین جمع ایتمك كرك وباب رای
وتدبیری دست تأنی وتأمل ایله قرع ایتمك كرك بالله كه اكر نیم ایاغم
اولسه باشم یولوكزه فدا ایدردم وفی الجمله اقتدارم اولسه ایاغ اوزده
دكل باشم اوزره كیدردم وسزی بی منت وسپاس اول حق ناشناسلرك
اوستنه الب حقلرندن كلردم وقبل حلول الاجل انتقامم حاصل قلردم
ملك ایتدی مقرر دركه انلرك مقامنه سنك وقوف تمامك واردر اكر
قادر اوله‌سن كه انلری بزه كوستره‌سن داغ منتك تا قیامته دك بو
جماعتك جبین اوره‌سن وخصمن كه سنی بو یله آزرده قلمشلردر
انتقامك الب مرادكه ایره‌سن وسكا بو جزای سزا كورنلری سندن
بیش بتر كوره‌سن میمون ایتدی بلی اما بونجه میسر دركه بكا بو حال الله
حركت ایتمك متعسردر وبو دست وپا ایله كیتمك متعذردر ملك
ایتدی بو كارك چاره‌سی بیلن وسنی انده ایلتمك بغایت همتین در
پس آواز ایتدی تا امرای سپاه ومقربان درگاه جمع اولوب كیفیت
حالی بالتمام انلره اعلام ایتدی وایتدی حاضر اولنكه بو كیجه خصمه

شبیخون اتسك كرك ودشت وهامونی میمونلرك خونیله هیجون
اتسك كرك جمله سی بو كلمات اوزره اتفاق ایدوب كمر جدال وقتالی
میانلرینه نطاق اتدلر ومیمون برجسك ارقه سنه یوكلندلر و
اوكلرنجه رهبر ایدوب خصم ایله مقابله نیتنه كتدلر تا بر زمان نصكره
بیابان مرد آزمایه یتدلر واول بر بریه ایدی پرتاب وبربادیه ایدی بی
آب سحاب سمایه اول هاویه نك هواسندن اختناق وماه جهان
پیمایه اول بیابانك حرارتندن احتراق عارض اولوردی وهم عالم
كرده اول مضایقدن كذر میسر ونسیم هامون نوردده اول طرایقه
ظفر منصور دكلدی بیت ایچی در طبطلو خار مغیلان بول آرز هر
قورقوسندن انده غیلان نثر اول برده سموم اسردی كه اثری هر
كسه ارشسه آب اولوردی وتف وتاب آفتابدن انده بر درجه
یدی كه برذره سی دریای محیطه یتشسه سرآب اولوردی
وخامتندن اول شوره زار مردم خوارده بردانه كیاه بتمزدی نظم
بیابان وسبع پر مخافت بهر كامی دروصد كونه آفت هوایش آتش
وآتش هوا بود زمین ش سنك وسنك اهن ربا بود میمون ایتدی
طورمیه لم تعجیل ایله یوریلم كه تا صبح سفید فام روی جهاندن برده
ظلامی دفع ایدر انلرك سرابردهٔ جمعیتن فضای دنیادن كوتوره لم
واندن سابق كه شاه رومی شعار علم زرنكاری افراشته قله اول
بخت بركشته لرك رایت بختین نكونسار اده لم پس خرسلر حرص تمام

وشعف مالاکلام ایله کذب اول بیابانه قدم بصدیلر وکندوایاقلریله
باشدن چقوب دام انتقام وشباك هلاکه دوشدلر بر زماندنصکره
افتاب ظهور اندی بوزینه لردن اثر کورنمدی وبر خبر بلنمدی میمون
تعجیل تماملە متصل کورردی وافسون وفسانه ایله انلری فریفته
ادردی تا اول زمان که افتاب ارتفاع بولدی وحرارت شعاعدن
اول بقاعك اطراف واکنافی کوره اهنکر واشیانه سمندر کبی
برشعله واخکر اولدی نظم ذکرما انچنان می شد نفس کرم که لب
ارتاب آن چون شمع می سوخت زباد کرم بیدار کله تقدیر
بد نیادوزجی دیکر برافروخت آب افتاب درکار اولوب باد سموم
دخی تسمیه اغاز قلب مسافه بعیدن اتش بیدود کبی بدید اولدی
ملك خرسان میمونه متوجه اولوب ایتدی بلدك که بو بیابان
ایمش که حرارتندن دلر برتاب ووخامتندن جکرلر بی آب اولور
اما بو نه نسنه درکه شعله کبی شرر ریز وصاعقه اتش بار کبی
تند وتیز کار میمون ایتدی ای ستمکار دل ازار بو کوردکك
بیابان اجل واول کلن بیك مرك رهزن کاروان املدر معذور
بیورك که اکر بیك جانك اولسه بینکدن بری قورتلمیه وحالاکه
سموم ارتسه جمله کز خاکستر اولوب بوزینه لرك خان ومانلرنه
اوردغکز آتش بید اوله حرمن وجودکز برباد اوله انلر بو سوزده
ایکن تف سموم ارشب میمون وشاه وسپاهك کلی سن کل اولب

اول بیابان بیحددن اناردن بر احده خلاص میسر اولمدی اوجنجی کون
که وقت معهود ویوم موعود ادی ملکک بوزینه کان کافهٔ خدم
وعامه حشم ایله اول جزیرهٔ کلب واری اغیاردن عاری ودیاری
اول غدارلردن خالی بولدیلر بیت بگذشت شام نکبت وصبح ظفر دمید
کم شد خزان رنج ونهاد طراب رسید نثر بو مثللی کتردم تا ملکه معلوم
اوله که ارباب کینه اخذ انتقام ایچون ماله وجانه قالمزلر وهرکه
رضای احباب ایچون وزن وحسابه المزلر بن قضیهٔ کارشناسی
بو مقوله حیله دن اولمق اکلرین و قصه مزبوره نلک مصداق وما صدقن
خیال ایلرین بوندن سابق زاغلرلک احوالن استماع ایتمشدم واندازهٔ
فرست وکیاست ومقدار حیله وخدعه لرین آزمایش اتمشدم چون
کارشناسی بو وضع اوزره کوردم عین الیقین بلدم که انلرلک
رای رویلری صوابه مقرون ایمش وعقل ودرایتلری مظنون
اولدن مرتبه دن افزون ایمش می شنیدم که راحت جانی چون
بدیدم هزار چندانی صواب بودر که اول بزه فرصت بولمدین
بز فرصت غنیمت بله وز وتیشتر انتقام له بزدن قصد اتمدین بز تیغ
خون آشامله انلرک قتلنه قصد ایده وز ملکک بومان چون فصلی
استماع اتدی یوزن درهم و وزیر مزبوره ودرهم ادب ایتدی بونلرن
زیاده سحت دولتی و برحملک اولوری که بر فقیره که بزه هوادار
اولدیغی سببدن مظهر انواع ایذا وازار اوله بز انلرک مقام عقوبت

وهلاك ایدوب اوله وز و محنت زده یه بنه نار محنت وزحمت رسیده یه بنه
بار مشقت روا كوره وز مكر بو بنتك مفهومی سكا معلوم دكلدركه
دمشلردر خاطر محنت زدكان شاد كن وزشب محنت زدكان یاد كن
بس بیوردی تا اول زاغی اكرام واحترامله كوتروب خدمتنه كتردلر
محنت وغم وملرینی یاد قل اهل محن خاطرینی شاد قل وزیر
ایتدی ای ملك چون بنم كلاممه التفات كوسترمدك وبنم نصیحتم
جهتنه كه عین حكمت و محض مصلحت ادی روی قبولی دوندردك
باری انكله دشمنلر كبی زندكانی ایله وهیچ بر ساعت اناك مكر
وخدیعتندن ایمن اولمه كه بی شبهه سنك دركاهكه پناه [اتكلرندن]
اناك غرض بوملرك فساد كاری وكساد بازاری وزاغلرك فراغ بالی
وصلاح حال ومالندن غیری نسنه دكلدر ملك بو نصیحتك استما [عیندن]
امتناع ادب اول وزیر بی نظیر صاحب تدبیرك رای اصابت پذیرینه
التفات واعتبار ایلمدی زاغ دخی اناك خدمتندن اقدام اهتمام
اوزره كلب رسوم خدمت وآداب ملازمتدن هیچ دقیقه مهمل
ونامرعی قومیب وخواص ومداما ملكاك هر برنی بر نوع خدمت
ایله كندویه متعلق ومرتبط قلدی لاجرم كوندن كونه رتبت
حرمتی مرتفع اولدی وشاه وسپاهك قلوبنه دخول ادب
عروقبه تمام بولدی بابر مرتبه واردیكه محل اعتماد ومحرم اسرار
اولدی چون اخلاص واختصاصین روز افزون و صدق وا

